

FORORD

2010 har vært et hektisk år for Jusshjelpa i Nord-Norge. Vi har reist mye rundt i landsdelen for å treffe nye klienter, vi har innledet et samarbeid med en rettshjelpsklinikk i Arkhangelsk, vi har arrangert studentrettshjelpstiltakenes fellesseminar og sist men ikke minst har vi hjulpet mange klienter med viktige problemer. Vi utgjør årlig gjennom saksbehandling en forskjell for over 2000 mennesker som trenger vår hjelp.

Denne rapporten gir en oversikt over Jusshjelpa i Nord-Norges virksomhet i 2010, og er ment både for internt og eksternt bruk. Den fungerer blant annet som en kortfattet orientering til nye medarbeidere ved Jusshjelpa i Nord-Norge, og blir også distribuert til bevilgende myndigheter og andre støttespillere. Rapporten blir videre benyttet ved søknader om støtte, og sendes ut til enkeltpersoner, organisasjoner, offentlige organer og andre som måtte ha interesse av den. Rapporten kan bestilles ved henvendelse til Jusshjelpa i Nord-Norge.

For de som er interessert i å vite mer om Jusshjelpa i Nord-Norges arbeid, anbefaler vi å ta direkte kontakt med oss, da denne rapporten ikke gir et uttømmende bilde av vår virksomhet.

Rapporten er i all hovedsak bygget opp etter samme mal som rapportene for tidligere år, slik at disse enkelt skal kunne leses i sammenheng. Det er videre tatt inn data fra tidligere års rapporter der dette er naturlig, slik at man kan se utviklingen fra år til år. Vi har i år gått over til felles statistikk-koder med de andre studentrettshjelpstiltakene, så i år behandles enkelte nye saksområder i forhold til tidligere år.

Vi vil benytte anledningen til å takke for støtten vi mottar fra forskjellige støttespillere og bidragsytere, økonomisk så vel som faglig. Jusshjelpas videre eksistens og utvikling avhenger i stor utstrekning av disse bidragene. Vi håper at det arbeidet som nedlegges ved kontoret innfrir de forventningene som stilles til oss på bakgrunn av den støtten vi mottar.

Ikke minst rettes en stor takk til fantastiske medarbeidere, hvis iherdige innsats er en forutsetning for Jusshjelpas posisjon i det nordnorske rettshjelpstilbudet.

Tromsø, mars 2011

*Vivian Mikalsen
Daglig leder*

FORORD	1
1. PRESENTASJON AV JUSSHJELPA I NORD-NORGE	4
1.1 HISTORISK BAKGRUNN	4
1.2 FORMÅL	4
1.3 MEDARBEIDERE OG ORGANISASJON	5
1.3.1 Medarbeiderne	5
1.3.2 Jusshjelpas forskjellige organer	5
1.3.2.1 Generalforsamling	5
1.3.2.2 Styret	6
1.3.2.3 Faglig ansvarlig	6
1.3.2.4 Administrasjon	6
1.3.2.5 Faggruppene	6
1.3.2.6 Administrative komiteer	7
1.3.2.7 Ad hoc-grupper	7
1.4 ARBEIDSFORMENE VED JUSSHJELPA I NORD-NORGE	8
1.4.1 Saksbehandling	8
1.4.1.1 Nærmere om saksinntak og saksbehandlingsrutiner	8
1.4.1.2 Kvalitetssikringsrutiner	9
1.4.1.3 Hjelp til selvhjelp eller partsrepresentasjon	9
1.4.1.4 Henvisnings- og avvisningssaker	10
1.4.2 Generell rettsinformasjon	11
1.4.3 Forsknings- og utredningsarbeid	11
1.4.4 Annet rettspolitisk arbeid	11
2. RESULTAT FOR 2010.....	13
2.1 INNLEDNING	13
2.2 OPPSØKENDE VIRKSOMHET	14
2.3 HVEM SØKER HJELP FRA JUSSHJELPA I NORD-NORGE	15
2.3.1 Hovedoversikt over resultatet av saksbehandlingen i 2009	15
2.3.2 Fylkesoversikt	16
2.3.2.1 Nordland	16
2.3.2.2 Troms	16
2.3.2.3 Finnmark	16
2.3.2.4 Andre og ukjente	17
2.3.3 Oversikt over fordeling mellom kommunene	18
2.3.4 Statsborgerskap	19
2.3.5 Opplysninger om klientene	19
2.3.5.1 Kjønnsmessig fordeling av saker til Jusshjelpa i Nord-Norge 2010	19
2.3.5.2 Klientens alder, sivilstand, inntekt, formue og gjeld	20
2.3.5.3 Klientens befatning med andre rettshjelpere	21
2.3.5.4 Hvordan klienten kom i kontakt med Jusshjelpa	22
2.4 RETTSMRÅDER HVOR DET SØKES OM HJELP	23
2.4.1 Hovedoversikt	23
2.4.2 Nærmere om de enkelte fagområdene	24
2.4.2.1 Arverett	24
2.4.2.2 Ekteskap	25
2.4.2.3 Barn og foreldre	25
2.4.2.4 Samboerforhold	26
2.4.2.5 Avtalerett, kjøp og salg	26
2.4.2.6 Fast eiendom	26

2.4.2.7 Husleie	28
2.4.2.8 Erstatning.....	28
2.4.2.9 Trygd og pensjon.....	29
2.4.2.10 Sosial- og helserett.....	30
2.4.2.11 Gjeldssaker	31
2.4.2.12 Fengselsrett.....	32
2.4.2.13 Skatter og avgifter.....	32
2.4.2.14 Arbeidsrett.....	33
2.4.2.15 Utlendingsrett.....	34
2.4.2.16 Annen forvaltningsrett.....	35
2.4.2.17 Straffe- og politirett.....	35
2.4.2.18 Annet	36
2.5 PROSJEKTARBEID	37
2.5.1 Generelt om prosjektbasert arbeid ved Jusshjelpa i Nord-Norge.....	37
2.5.1.1 Organiseringen av prosjektarbeid ved Jusshjelpa	37
2.5.2 Rettsinformasjon.....	37
2.5.2.1 Gjeldsrådgivnings-pakken.....	38
2.5.2.2 Spalte i fengselsbladet Balders	38
2.5.2.3 Artikler i Virkelig	38
2.5.2.7 Husleie	38
2.5.2.8 Medieutspill vedrørende gjeldsrådgivningen i kommunene	38
2.5.3 Forskning og utredning.....	39
2.5.3.1 Rettshjelpsmeldingen	39
2.5.3.2 Høringsuttalelse: Forslag til endringer av straffeloven mv.	39
2.5.3.3 Høringsuttalelse: Medlemskap i folketrygden under fengselsopphold mv.	39
2.5.3.4 Høringsuttalelse NOU 2009:21 "Adopsjon til barnets beste"	39
2.5.4 Annet	39
2.5.4.1 Russlandsprosjektet.....	39
2.5.4.2 Fellesseminaret	39
2.5.4.3 Samarbeid med Gatejuristen.....	40
2.5.4.4 Diverse administrative grupper	40
2.5.4.5 Årsrapportene fra Jusshjelpa i Nord-Norge	40
2.6 OPPLÆRING VED JUSSHJELPA I NORD-NORGE I 2010.....	41
2.6.1 Innledning	41
2.6.2 Internopplæring ved tiltredelse og gjennom ansettelsesperioden.....	41
2.6.2.1 Grunnopplæring.....	41
2.6.2.2 Eksterne forelesere.....	42
2.6.3 Spesialfag rettshjelp i regi av fakultetet.....	42
2.6.4 Øvrige kurs og seminarer.....	43
2.6.4.1 Internseminar	43
2.6.4.2 Fellesseminar	43
2.6.4.3 Evalueringer	43
2.7 ØKONOMI OG DRIFT	44
2.7.1 Innledning	44
2.7.2 Driftsrute.....	44
2.7.3 Økonomi	44
2.7.3.1 Regnskap for 2010	45
2.7.3.2 Kommentar til driftsresultatet for 2010	46
2.7.3.3 Inntekter	47
2.7.3.4 Utgifter.....	48
2.7.4 Arbeidstimer ved Jusshjelpa i Nord-Norge 2010.....	49
2.7.4.1 Oversikt over lønnet og ulønnet arbeid ved Jusshjelpa 2010.....	49
2.7.4.2 Kommentarer til timeantallet for 2010.....	49
2.7.4.3 Historisk oversikt over andelen gratis arbeid siden 1997.....	50
3. MEDARBEIDERE VED JUSSHJELPA 2009	51

1. PRESENTASJON AV JUSSHJELPA I NORD-NORGE

1.1 HISTORISK BAKGRUNN

Jusshjelpa ble stiftet høsten 1986 på et seminar i Skibotn. Initiativtakerne til seminaret var 20 jusstudenter ved Universitetet i Tromsø. Tilstede på seminaret var også faglig ansvarlig for Juss-Buss i Oslo, Jon T. Johnsen, og daværende daglig leder i Juss-Buss, Ingse Aursnes. Etter en prosjekteringsfase på halvannet år ble Jusshjelpa i Nord-Norge åpnet for drift i januar 1988.

I 2010 kunne Jusshjelpa se tilbake på 22 års drift hvor vi med stort og smått har behandlet nesten 41 000 henvendelser. Vi har i løpet av disse årene blitt en etablert og betydelig del av rettshjelpstilbudet i landsdelen.

1.2 FORMÅL

Jusshjelpa i Nord-Norges overordnede formål fremkommer av vedtektenes § 1 som lyder:

"Jusshjelpas målsetning er å bedre rettshjelpstilbudet i Nord-Norge. Jusshjelpa skal ha en sosial profil og gi gratis rettshjelp til dem som har størst behov for det.

Jusshjelpas virksomhet fordeles mellom saksbehandling, rettspolitikk, forskning og utdanning."

Vårt formål viser seg gjennom den konkrete saksbehandlingen ved at vi prioriterer klienter ut fra deres ressursevne, hvilket problem de har, og hvorvidt det er nødvendig med vår hjelp. Grovt sett kan man si at Jusshjelpa primært bistår de som ikke har mulighet til å få hjelp noe annet sted, og som har et velferdsmessig problem som Jusshjelpa vurderer som viktig for klienten å få løst. Eksempler på dette er saker vedrørende arbeid, bolig, familie, gjeld, soningsvilkår, sosial- og trygdeytelser. Når det gjelder Jusshjelpas utrednings- og forskningsarbeid, samt det rettspolitiske arbeidet, har også dette som overordnet mål å avdekke og avhjelpe de ovennevnte klientgruppers juridiske problemer, men da på et mer generelt plan.

Utover dette vil vi alltid forsøke å gi råd til de som tar kontakt med oss, forutsatt at vi har kapasitet og nødvendig kompetanse. Her har vi ingen kriterier for hvem vi skal hjelpe. I saker som faller utenfor våre kjerneområder blir hjelpen imidlertid ofte begrenset til svar på relativt enkle spørsmål, samt henvisninger til instanser som kan hjelpe vedkommende videre. Dette medfører ikke mye arbeid for oss, og kan mange ganger være av stor verdi for den enkelte klient.

Jusshjelpa spiller også en betydelig rolle som utdanningsinstitusjon. Gjennom arbeidet ved Jusshjelpa får medarbeiderne et unikt perspektiv på det praktiske juridiske liv hvor klientenes behov for, og faktiske tilgang til, rettshjelp står i fokus i stedet for inntjening og bedriftsøkonomiske hensyn. Dette er verdifulle erfaringer man tar med seg videre i en fremtidig yrkeskarriere som jurist. Det er derfor vår påstand at Jusshjelpa bidrar med et viktig og verdifullt supplement til de ordinære delene av det juridiske studium.

1.3 MEDARBEIDERE OG ORGANISASJON

1.3.1 Medarbeiderne

Medarbeiderne ved Jusshjelpa er i hovedsak viderekommende jusstudenter fra og med tredje avdeling ved Det juridiske fakultet ved Universitetet i Tromsø. Unntakene er daglig leder som er ferdig utdannet jurist, og kontormedarbeideren som ikke har noen juridiske arbeidsoppgaver. Medarbeiderne ansettes av et eget ansettelsesutvalg på bakgrunn av intervjuer, hvor personlig egnethet for jobben tillegges stor vekt.

Daglig leder er fast ansatt i 100 % stilling. Medarbeiderne i faggruppene ansettes for tre semestre, hvorav stillingsprosenten utgjør 56 % og lønnen 40 % i de to første semestrene, og 20 % i det tredje semesteret. Medarbeiderne nedlegger imidlertid ofte ulønnet arbeid utover dette, slik at faktisk arbeidsinnsats tidvis utgjør opp mot det dobbelte av den stillingsprosenten de lønnes etter. Det er også en mulighet for medarbeiderne å bli ansatt i 100 % -stilling de to første semestrene, og 20 % i det tredje semesteret. Lønnen for disse tilsvarer også 40 % -stilling, men medarbeiderne har i tillegg anledning til å ta spesialfaget rettshjelp (30 studiepoeng) på grunnlag av arbeidserfaringen de får ved Jusshjelpa.

De to første semestrene arbeider man hovedsakelig med konkret saksbehandling innenfor bestemte fagområder. Det tredje, og siste, semesteret er man "nedtrapper", og arbeider da hovedsakelig med overføring eller avslutning av saker, opplæring av nye medarbeidere, samt prosjektarbeid av forskjellig slag. Nedtrapperne utgjør det faglige tyngdepunktet ved Jusshjelpa.

I 2010 var det 25 medarbeidere ved kontoret, hvorav én daglig leder og én kontormedarbeider.

1.3.2 Jusshjelpas forskjellige organer

Jusshjelpas organisasjonsstruktur bygger på et system med generalforsamling, styre, daglig leder og tre faggrupper. Den enkelte medarbeider har stemmerett på generalforsamlingen som avholdes to ganger i året. Generalforsamlingen velger et administrativt styre som har instruksjonsrett overfor daglig leder, og som denne løpende rapporterer til. Det avholdes månedlige styremøter i den ordinære driftsperioden.

Ettersom samtlige medarbeidere har stemmerett på generalforsamlingen, og medarbeiderrepresentantene utgjør flertallet i styret, så har medarbeiderne fortsatt stor innflytelse på driften av Jusshjelpa, selv om vi de senere årene har fjernet oss fra prinsippet om helt flat struktur i alle ledd i organisasjonen.

1.3.2.1 Generalforsamling

Generalforsamlingen er Jusshjelpas høyeste organ, og har organisasjonens øverste beslutningsmyndighet. Generalforsamlingens formål er å legge hovedføringer for driften av Jusshjelpa, samt velge et styre som gis fullmakt som øverste administrative ledelse frem til neste generalforsamling.

Det avholdes generalforsamling to ganger årlig, i april og i november. Alle ansatte samt styremedlemmene har stemmerett på generalforsamlingen. Alle stemmeberettigede har møteplikt på generalforsamlingen.

1.3.2.2 Styret

Styret er den øverste administrative ledelse i Jusshjelpa mellom generalforsamlingene. Styret består av fem medlemmer; tre medarbeidere ved Jusshjelpa, én representant fra Det juridiske fakultet og én ekstern representant. Det velges to vararepresentanter, hvorav én for medarbeiderrepresentantene og én for fakultetsrepresentanten. Styret konstituerer seg selv. Styrets oppgave er å planlegge arbeidet ved Jusshjelpa, samt holdes orientert om driften. Det innkalles til styremøte ved behov, normalt én gang pr måned ved ordinær drift. Daglig leder har møteplikt og talerett på styremøtene, men ikke stemmerett. Vararepresentantene har møterett og talerett, men ikke stemmerett med mindre de møter i en av de faste representantenes sted. Alle medarbeiderne ved Jusshjelpa har forslagsrett for styret.

1.3.2.3 Faglig ansvarlig

Som ett av vilkårene for å drive rettshjelpsvirksomhet, må Jusshjelpa være faglig tilknyttet Det juridiske fakultet ved Universitetet i Tromsø. Denne tilknytningen blir ivaretatt ved at to vitenskapelig ansatte ved fakultetet har et særskilt ansvar for Jusshjelpa. Den ene har ansvar for to faggrupper, og den andre har ansvar for en faggruppe samt er medlem i Jusshjelpas styre. De faglig ansvarlige bistår også med veiledning i enkeltsaker der dette er naturlig og nødvendig.

1.3.2.4 Administrasjon

Den daglige administrasjonen utføres av daglig leder assistert av en kontormedarbeider. Daglig leders arbeidsområde er administrasjon og koordinering av det daglige arbeidet ved tiltaket, samt strategisk og økonomisk planlegging av driften. Videre har hun personalansvar for samtlige ansatte. Daglig leder representerer også Jusshjelpa utad der dette er naturlig. Hun er underlagt styrets instruksjon, og skal sørge for at styrets vedtak gjennomføres. Som følge av dette skal hun orientere styret om fremdriften i sitt arbeide.

Kontormedarbeideren bistår daglig leder med administrative gjøremål, herunder forefallende kontorarbeid, saksinntak og betjening av Jusshjelpas sentralbord. Erfaring har vist at Jusshjelpa er avhengig av en kontormedarbeider for å kunne opprettholde et akseptabelt administrativt servicenivå både overfor publikum og medarbeiderne.

1.3.2.5 Faggruppene

Saksbehandlerne ved Jusshjelpa jobber i en av tre spesialiserte faggrupper gjennom hele ansettelsesperioden. Medarbeiderne jobber tre semestre ved Jusshjelpa, og vi ansetter nye medarbeidere hvert semester. Dermed består hver faggruppe til enhver tid av medarbeidere med forskjellig fartstid ved kontoret som i stor grad arbeider kollektivt med saksbehandlingen. Dette sikrer høy kompetanse på de rettsområdene Jusshjelpa arbeider med, da vi på denne måten effektivt får videreført det erfaringsgrunnlaget de gamle medarbeiderne har opparbeidet seg til de nyansatte. Den enkelte faggruppe drives fullt ut etter prinsippet om flat struktur.

Faggruppene er inndelt i følgende rettsområder:

- Gruppe 1: Utlendingsrett, fengselsrett, sosialrett, gjeldsrådgivning
- Gruppe 2: Trygderett, arbeidsrett og husleierett
- Gruppe 3: Familierett, arverett og barnerett

Alle gruppene arbeider med pengekravsspørsmål.

Selv om det er den enkelte saksbehandler som har ansvaret for utredningen av sine saker, har faggruppene et kollektivt ansvar for at den jobben som gjøres i hver enkelt sak er faglig forsvarlig. Hver gruppe møtes minst en gang i uken. På gruppemøtene blir alle løpende saker tatt opp til behandling, og fremdriften i hver enkelt sak vurdert. Alle nye henvendelser blir registrert inn på førstkommende gruppemøte etter at den er tatt inn. Saksbehandlerens utredninger og strategiforslag blir da vurdert av gruppa, før gruppa i fellesskap beslutter hva som skal gjøre videre i saken.

En mer inngående redegjørelse for arbeidsmetodene ved Jusshjelpa følger under punkt 1.4 nedenfor.

1.3.2.6 Administrative komiteer

Hver faggruppe har til en hver tid representanter i tre administrative komiteer. Disse gruppene er ansettelseskomitéen, sosialkomitéen og reisegruppa. Sistnevnte planlegger all oppsøkende virksomhet på Jusshjelpa.

1.3.2.7 Ad hoc-grupper

Utover de faste organene som er nevnt her, opprettes det løpende ved behov forskjellige ad hoc-grupper med oppgaver av faglig eller administrativ art. Dette kan for eksempel være arbeidsgrupper i forbindelse med vedtektsrevisjoner, arrangementskomité for fellesseminaret, rettspolitiske prosjektgrupper og lignende.

1.4 ARBEIDSFORMENE VED JUSSHJELPA I NORD-NORGE

Jusshjelpa har et vedtektsfestet formål om å bedre rettshjelpstilbudet i Nord-Norge. Dette formålet søkes ivaretatt gjennom flere forskjellige arbeidsformer; konkret saksbehandling, rettsinformasjon, rettspolitisk arbeid samt forsknings- og utredningsarbeid. Vi vil i det følgende gjøre kort rede for generelle trekk ved de forskjellige arbeidsformene ved Jusshjelpa.

1.4.1 Saksbehandling

Saksbehandlingen danner kjernen i all virksomhet ved Jusshjelpa, og innebærer i korte trekk konkret juridisk rådgivning og eventuell representasjon i enkeltsaker. Det er gjennom saksbehandlingen vi direkte hjelper de som tar kontakt med oss for juridisk bistand, og dette utgjør også den klart største delen av det arbeidet som gjøres ved kontoret. Den kunnskapen og de erfaringene medarbeiderne tilegner seg gjennom konkret saksbehandling danner også grunnlaget for det prosjektbaserte arbeidet ved kontoret.

1.4.1.1 Nærmere om saksinntak og saksbehandlingsrutiner

De fleste henvendelsene til Jusshjelpa kommer inn pr telefon innenfor telefontreffetiden for nye henvendelser mandag til torsdag mellom klokken 10.00 og 14.00. Alle henvendelser til kontoret innenfor disse tidspunktene blir registrert inn i resepsjonen. Klientene vil etter dette bli kontaktet så snart som mulig; vi har en intern målsetning om samme dag eller senest dagen etter.

En betydelig andel av sakene (21,2 %) tas inn ved personlig oppmøte, enten i våre lokaler i Tromsø eller gjennom lokale saksinntak rundt om i landsdelen. I 2010 gjennomførte Jusshjelpa 82 saksinntak utenfor kontoret. 20 av disse ble avholdt på forskjellige steder innenfor Tromsø kommune. De resterende 62 saksinntakene ble gjennomført i forbindelse med saksinntaksturer til 22 andre kommuner i landsdelen. Se nærmere om dette i punkt 2.2 nedenfor. På slike turer avholdes normalt saksinntak i kommunesentrene. Vi besøker regelmessig fengslene i Nord-Norge, og ettersom studenter er en naturlig målgruppe for oss prioriterer vi også å avholde saksinntak ved de forskjellige lærestedene i landsdelen. Jusshjelpa har alltid prioritert å drive oppsøkende virksomhet rundt om i lokalmiljøene. Dette fordi vi anser det som viktig å profilere oss som et lavterskeltilbud for hele landsdelen. Videre er det i mange tilfeller slik at et personlig møte mellom saksbehandler og klient er en mye bedre ramme for å ta inn en sak enn pr telefon eller skriftlig korrespondanse. Av erfaring ser vi også at muligheten for personlige klientmøter ofte er helt avgjørende for at klienten i det hele tatt skal oppsøke hjelp. Vi får også en del henvendelser pr brev og faks. Vi har ikke åpnet for inntak av nye saker via e-post, da det er en del sikkerhetsmessige spørsmål som gjør e-postkorrespondanse betenkelig.

Alle saksbehandlerne inngår i en vaktturnus, slik at man internt i faggruppene rullerer på ansvaret for de nye henvendelsene som kommer inn. Hver saksbehandler har normalt vakt en dag pr uke. På den måten rekker den enkelte saksbehandler hele tiden å arbeide seg gjennom de sakene man får inn før man tilføres nye saker.

Det primære arbeidsverktøyet for saksbehandling er Advisor. Advisor brukes i tillegg til saksbehandling også som ledd i kvalitetssikringen av vårt arbeid.

1.4.1.2 Kvalitetssikringsrutiner

Ettersom alle saksbehandlerne ved Jusshjelpa er studenter, stiller vi internt svært strenge krav til kvalitetssikring av saksbehandlingen for at denne skal være forsvarlig. Av sentral betydning er i så måte gruppebehandlingen av hver enkelt sak. Som nevnt ovenfor blir hver enkelt henvendelse til Jusshjelpa tildelt en bestemt saksbehandler. Vedkommende har ansvaret for å utrede sakens faktiske og juridiske sider, herunder definere problemstilling og klientens ønske om løsning. Saksbehandleren utarbeider etter dette et løsningsforslag, og eventuelt forslag til videre strategi i saken. Den enkelte saksbehandlerens arbeid blir i ukentlige møter presentert for den faggruppen saken sorterer inn under. Hver faggruppe består av seks til åtte medarbeidere som arbeider med problemstillinger innenfor gruppens fagområder. Faggruppen etterprøver alle resonnementer, vurderinger, hjemler, valg av strategi m.v. I spesielt vanskelige saker konsulteres daglig leder eller fagpersoner, gjerne ved Det juridiske fakultet, før utspill gjøres. Ettersom hele gruppen har et kollektivt ansvar for all saksbehandling innenfor dens fagområder, blir arbeidet som gjøres ved Jusshjelpa presentert overfor klient eller eventuelle motparter først når flertallet i faggruppen har gitt sin godkjenning. Motparter og andre tredjeparter kontaktes kun etter klientens eget ønske, og etter at klienten har gitt sitt samtykke til det faggruppen foreslår. Ved hvert gruppemøte skrives det referat over progresjonen i den enkelte sak, herunder hvilke beslutninger som gjøres av faggruppen. På denne måten holder gruppen løpende oversikt og kontroll med alle sine saker. Det er også faggruppen som i fellesskap avgjør om en sak i det hele tatt skal tas inn til behandling, eller om den skal avvises eller henvises til en annen instans. Ved disse vurderingene tas det hensyn til Jusshjelpas sosiale formål, intern instruks for inntak av saker, samt den til enhver tid rådende kapasitet ved kontoret.

Stor grad av selvstendig juridisk arbeid i vekselvirkning med faglige diskusjoner og kvalitetssikring i spesialiserte grupper har vist seg lærerikt og inspirerende for våre medarbeidere, og er en god arbeidsmetode for å sikre forsvarlig saksbehandling.

1.4.1.3 Hjelp til selvhjelp eller partsrepresentasjon

Prinsippet om hjelp til selvhjelp spiller en sentral rolle i virksomheten ved Jusshjelpa. Mange av henvendelsene til Jusshjelpa er av relativt enkel karakter, hvor klienten for eksempel kun ønsker informasjon om gjeldende rett eller fremgangsmåten på et spesielt rettsområde for selv å kunne ivareta sine juridiske rettigheter. Etter å ha fått en viss veiledning fra oss, er dette saker som de fleste av våre klienter er fullt ut kapabel til å håndtere selv. Vi driver derfor i nokså stor grad med rettsopplysende arbeid gjennom enkel skriftlig eller muntlig veiledning av klienter. Vi har også et stort utvalg av brosjyrer og annet standardmateriell som vi sender gratis ut til klienter, enten på forespørsel eller dersom vi ser at dette kan gi svar på klientens spørsmål. Ved utsendelse av informasjonsmateriell tilbys klienten alltid å ta kontakt med oss igjen hvis vedkommende ikke finner tilstrekkelig veiledning i det tilsendte materialet.

Det er flere fordeler med denne måten å arbeide på. Ved at klienten selv er nødt til å sette seg inn i, samt gjøre en innsats i saken, får denne et "eierforhold" til utviklingen i saken. Dette kan fort bli fraværende dersom Jusshjelpa skal gjøre hele jobben for klienten. At klienten selv er engasjert og motivert for å komme til en løsning er ofte av avgjørende betydning for at en sak skal føre frem. Klienten settes gjennom dette også bedre i stand til å ivareta egne interesser i fremtiden. Denne måten å arbeide på frigjør dessuten tid for

Jusshjelpa til å hjelpe flere, samt å kunne gjøre en mer omfattende innsats i de sakene der vår bistand i større grad er nødvendig.

I en stor andel av sakene trer Jusshjelpa i større eller mindre grad også inn som klientens partsrepresentant, for eksempel fordi det dreier seg om store og sammensatte sakskomplekser, uklar juss, sterke motparter eller andre liknende årsaker til at klienten selv ikke ønsker eller evner å håndtere saken. All korrespondanse i saken går da gjennom vårt kontor, og alt Jusshjelpa foretar seg utad i sakens anledning blir forhåndsklarert med klienten. Også her forsøker vi i størst mulig grad å involvere klienten i saksarbeidet der det er naturlig, slik at denne opprettholder motivasjonen for å komme til en løsning. Jusshjelpa tilbyr kun å representere klienten dersom vedkommende selv ønsker dette. Videre trer Jusshjelpa kun inn som partsrepresentant dersom dette finnes hensiktsmessig eller nødvendig etter en nærmere vurdering hos oss. I denne vurderingen tas det blant annet hensyn til hvilket rettsområde saken gjelder, sakens betydning for klienten, klientens egne forutsetninger, og om vi har tilstrekkelig kapasitet. Enkelte forespørsler om representasjon blir derfor ikke alltid tatt til følge. Klienten vil da kun få tilbud om veiledning eller liknende bistand fra oss.

Jusshjelpa har i utgangspunktet kun kompetanse til å representere klienter frem til og med behandling i forliksrådet. Dersom saken utvikler seg slik at den må behandles i høyere rettsinstanser, vil klienten derfor normalt bli henvist videre til advokat. Krav som kan behandles etter reglene om småkravsprosess, samt konkursbegjæringer har imidlertid Jusshjelpa visse muligheter å bistå med.

1.4.1.4 Henvisnings- og avvisningssaker

Enkelte henvendelser må avvises. Grunnen til dette kan for eksempel være at saken ikke faller innenfor våre fagområder, eller at klienten er såpass ressurssterk at vedkommende uten problem kan sikre seg bistand fra advokat eller annet hold. En del henvendelser henvises også direkte til andre instanser, eksempelvis når klienten tar kontakt først etter at saken er blitt moden for rettslig behandling, når klienten kan oppnå tilsvarende eller bedre veiledning fra forvaltningsorganer, klienten fyller vilkårene for fri rettshjelp, klienten har tilgang på rettshjelp gjennom forsikringsordninger eller fagforeningsmedlemskap osv. Slike henvisninger har imidlertid ofte stor verdi i seg selv, ettersom mange som tar kontakt med oss i første omgang kun trenger hjelp til å orientere seg frem til riktig instans.

Henvisning og avvisning skal i utgangspunktet besluttes av faggruppen. Det er imidlertid praksis at henvendelser kan henvises direkte under klientsamtalen dersom det utvilsomt dreier seg om en typisk henvisnings- eller avvisningssak. Saksbehandleren som henviser eller avviser skal imidlertid orientere faggruppen om avgjørelsen, og beslutningen kan overprøves av gruppen på ordinært vis.

1.4.2 Generell rettsinformasjon

Generell rettsinformasjon utgjør en betydelig andel av det prosjektarbeidet som gjøres ved Jusshjelpa. Eksempler på slike prosjekter er produksjon av avisartikler, utforming av brosjyrer for utsendelse til klienter som ledd i saksbehandlingen eller for distribusjon til andre aktuelle adressater, informasjonsmøter på institusjoner osv. Dette arbeidet gjøres ofte i form av nedtrapperprosjekter (se punkt 2.5.1.1), men også i økende grad som løpende prosjekter knyttet til saksbehandlingsgruppene. Den erfaringen saksbehandlerne tilegner seg gjennom saksbehandlingen, danner et godt grunnlag for å se hvor ”skoen trykker” på de forskjellige rettsområdene de har arbeidet med. Det redegjøres nærmere for det rettsinformative arbeidet i punkt 2.5.2.

1.4.3 Forsknings- og utredningsarbeid

Det forsknings- og utredningsarbeidet som gjøres ved Jusshjelpa innebærer i hovedsak systematisering og synliggjøring av juridiske og sosiale problemer som går igjen hos våre klientgrupper, samt påvise sammenhenger mellom dette og svakheter i gjeldende rett. Dette arbeidet initieres som oftest ut fra inntrykk vi gjør oss gjennom den alminnelige saksbehandlingen. Disse inntrykkene må imidlertid underbygges og verifiseres av systematisk innhentende fakta før de kan legges til grunn for videre politisk- eller rettspolitisk arbeid.

Eksempler på utrednings- og forskningsprosjekter ved Jusshjelpa vil typisk være spørreundersøkelser av ulik art. Videre bidrar statistiske data som samles inn fra våre klienter til at vi kan danne oss et bilde av hvilke juridiske problemstillinger som typisk gjør seg gjeldende i forbindelse med alder, kjønn, yrke, utdanning, inntekt/gjeld, geografisk tilhørighet m.v. Jusshjelpa har også gjennomført komparative studier av norsk og utenlandsk rett på bestemte områder, eksempelvis sammenlikning mellom de offentlige rettshjelpstilbudene i Norge og Finland.

1.4.4 Annet rettspolitisk arbeid

Med rettspolitisk arbeid menes arbeid som tar sikte på rettslige endringer til fordel for våre klientgrupper. Det rettspolitiske arbeidet ved Jusshjelpa er som oftest prosjektorientert, og varierer i høy grad i omfang og arbeidsmengde avhengig av hva målet for prosjektet er. Eksempelvis vil et prosjekt som har som målsetning å få gjennomført en lovendring som regel være en svært omfattende og langvarig prosess. På den andre siden av skalaen finner man enkeltstående høringsuttalelser, artikler, påvirkningsmøter med beslutningstakere eller liknende.

Fellesnevneren for det rettspolitiske arbeidet ved Jusshjelpa er at vi gjennom de enkelte prosjektene søker å yte juridisk bistand til hele samfunnsgrupper under ett. Dette fordi vi ser at praktiseringen av gjeldende rett på enkelte områder virker mot sin hensikt, eller gjentatte ganger genererer nye problemer for noen samfunnsgrupper. Det vil da være formålstjenlig å forsøke å få til en endring av gjeldende rett eller praktiseringen av denne, fremfor å fortsette å arbeide for disse klientgruppene gjennom enkeltsaker.

I den grad det kan trekkes en ramme for hva som skal defineres som rettspolitisk arbeid ved Jusshjelpa, vil avgrensningen måtte skje mot konkret saksbehandling i enkeltsaker på den ene siden, og mot rent politisk arbeide på den andre siden. Det rettspolitisk arbeidet ved Jusshjelpa har en naturlig kobling til forsknings- og utredningsarbeidet og til det rent rettsinformativt arbeidet som gjøres ved tiltaket. Det er ofte naturlig å arbeide rettspolitisk i forbindelse med eller i forlengelsen av slikt arbeid.

I mai 2009 utkom Stortingsmeldingen om fri rettshjelp (St.meld. nr. 26 (2008-2009) ”Rett hjelp”, og studentrettshjelpstiltakene har fortsatt arbeidet med meldingen frem mot iverksettelsen av pilotprosjektet.

2. RESULTAT FOR 2010

2.1 INNLEDNING

Jusshjelpa i Nord-Norge har siden oppstarten i 1988 behandlet 40 702 saker.

I 2010 behandlet Jusshjelpa 2101 henvendelser over en driftsperiode på 46 uker. Saksantallet representerer en økning på 4,9 % i forhold til 2009, og en økning på 1,4 % i forhold til gjennomsnittlig antall saker de siste 10 år.

Jusshjelpa fører statistikk over hvilke typer spørsmål folk henvender seg til oss for å få juridisk bistand i. I statistikken opererer vi i år med 18 forskjellige hovedkategorier av fagområder, etter en samkjøring av statistikk med de andre tiltakene. Jusshjelpa fikk i 2010 inn flest henvendelser innenfor fagområdene arverett, familierett og husleierett. Disse fagområdene utgjør til sammen 35,6 % av det totale antallet henvendelser. For en detaljert oversikt over fordelingen mellom saksområdene, se punkt 2.4 flg. Geografisk fordeler klientene seg noe ujevnt mellom Nordland, Troms og Finnmark med henholdsvis 27,9 %, 49,6 % og 15 %. Se mer om dette i punkt 2.3 flg.

Regnskapet for driftsåret 2010 isolert sett viser et overskudd på 14 691,41. Overskuddet på kr 124 714 vi hadde med oss fra tidligere år gjør at samlet resultat for 2010 blir et overskudd på kr 139 405,43. Det redegjøres nærmere for regnskapet for 2010 i punkt 2.7 flg.

Gjennom 2010 har Jusshjelpa prioritert å opprettholde en lengst mulig driftsperiode, samt holde et høyt nivå på vår oppsøkende virksomhet rundt om i landsdelen. Vi har arbeidet mer med rettspolitiske prosjekter, og fokusert på kursing av ansatte. For å klare dette har aktiviteten ved kontoret for øvrig vært preget av minimumsdrift. I lengden sliter slik marginal drift på organisasjonen. Den idealistiske innsatsen ligger høyere enn på lenge på grunn av stor sakstilgang og mange større prosjekter.

Nye medarbeiderne ved Jusshjelpa får både i forbindelse med tiltredelse og gjennom ansettelsesforholdet grundig opplæring i praktisk juridisk arbeid. Opplæringen innebærer at Jusshjelpa i realiteten også er en utdanningsinstitusjon som bidrar med et viktig og verdifullt supplement til de ordinære delene av studiet. Studentene kan nå i forbindelse med sine engasjementer ved Jusshjelpa velge fordypning i spesialfaget rettshjelp ved Det juridiske fakultet i Tromsø. Dette innebærer en mer teoretisk tilnærming til praktisk viktige sider ved utøvelsen av rettshjelpsvirksomhet. Denne kombinasjonen av ordinære juridiske studier, praktisk orientert opplæring, arbeid med reelle saker samt spesialfagsfordypning er etter vår oppfatning meget god. Det redegjøres nærmere for opplæring og undervisning i punkt 2.6 flg.

I det følgende vil det bli gjort nærmere rede for resultatene av driften i 2010.

2.2 OPPSØKENDE VIRKSOMHET

Eksterne saksinntak utenfor kontoret har alltid vært et satsingsområde for Jusshjelpa. I 2010 gjennomførte Jusshjelpa 20 slike saksinntak innenfor Tromsø kommune og 62 saksinntak i 22 kommuner i landsdelen for øvrig. På slike saksinntaksturer besøker vi regelmessig kommunesentrene, fengslene og høyskolene rundt om i Nord-Norge.

Til tross for gjennomgående stramme driftsbudsjetter prioriteres slike saksinntak fordi den støtten vi mottar fra ulike støttespillere rundt omkring i landsdelen forplikter. Videre spiller disse saksinntakene en viktig rolle i markedsføringen av Jusshjelpa som et gratis lavterskeltilbud for hele Nord-Norge. Vi anser det i den forbindelse som viktig å gi folk tilbud om retts hjelp i deres nærmiljø. Vi ser også en direkte og umiddelbar økning i saksantallet fra de kommunene vi besøker, og en tilsvarende reduksjon fra de vi besøkte i fjor, men ikke i år. I 2011 ønsker vi å holde reiseandelen på det samme nivået som 2010, etter en liten reduksjon i omfanget etter toppåret 2009.

Oversikt over eksterne saksinntak i 2010:

Kommune	Besøk utenfor Tromsø	Antall saksinntak
Alta	6	12
Bardu	1	1
Bodø	4	12
Fauske	2	2
Hammerfest	2	2
Harstad	2	2
Kvalsund	1	1
Kåfjord	1	1
Lakselv	1	1
Lenvik	2	4
Lyngen	1	1
Narvik	2	3
Nordreisa	1	1
Rana	2	2
Rognan	1	1
Sør-Varanger	2	2
Tana	1	1
Tromsø	-	20
Vadsø	2	4
Vardø	1	1
Vefsn	2	4
Vestvågøy	2	2
Vågan	2	2
Totalt: 23	Totalt: 41	Totalt: 82

2.3 HVEM SØKER HJELP FRA JUSSHJELPA I NORD-NORGE

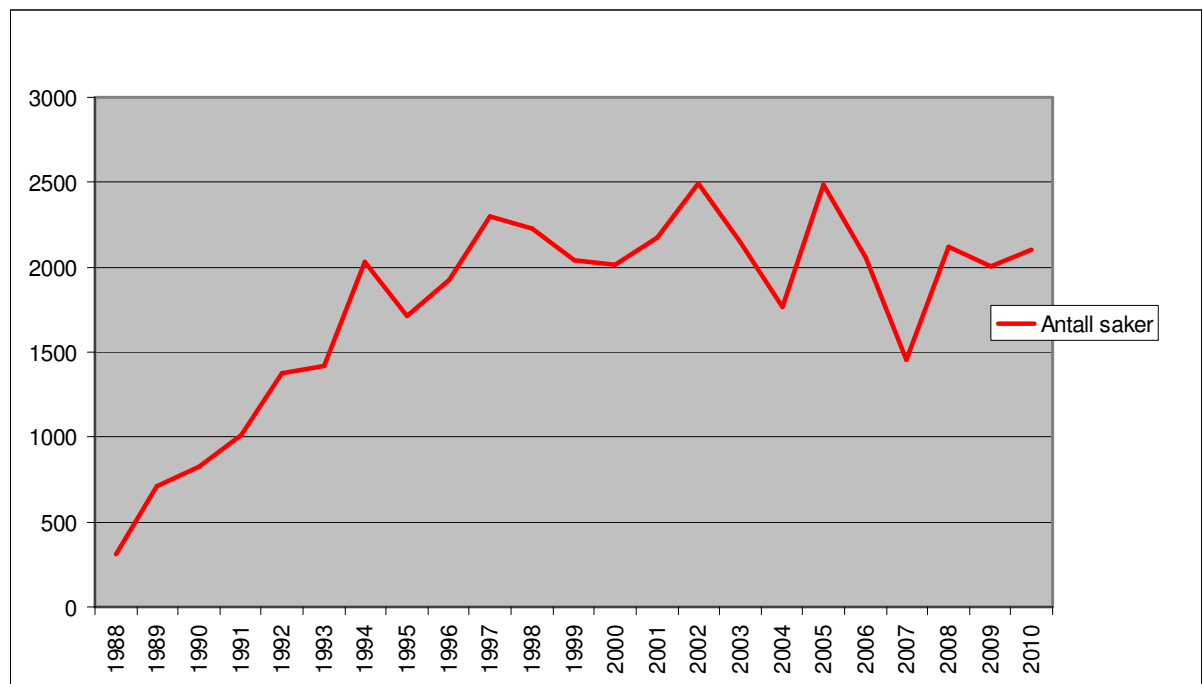
2.3.1 Hovedoversikt over resultatet av saksbehandlingen i 2009

Årstall	2010	2009	2008	2007	2006
Antall behandlede henvendelser	2101	2003	2118	1456	2056
Utvikling ift. foregående år	+ 4,1 %	- 5 %	+ 46 %	- 29 %	- 17 %

Jusshjelpa i Nord-Norge behandlet 2 101 henvendelser i 2010, noe som var en økning på 98 saker, eller 4,1 %, sammenliknet med 2009. Sakstallet for 2010 ligger på et høyt nivå, og det har vært vanskelig for saksbehandlerne å ha kapasitet til å ta unna saksmengden.

Målet for driften slik Jusshjelpa er i dag, med tanke på midler og ansatte, bør være å hjelpe mellom 1 800 – 2 000 klienter pr år. Dette har sin begrunnelse i både å ha nok ressurser til å kunne gå grundig nok inn i hver enkelt sak, samt at vi ønsker å ha muligheten til å drive en viss grad av rettspolitisk arbeid.

Utviklingen i antallet behandlede saker siden oppstarten i 1988:

2.3.2 Fylkesoversikt

Fylke	Antall	%
Nordland	579	27,88 %
Troms	1030	49,58 %
Finnmark	313	15,07 %
Andre	93	4,48 %
Ukjente	62	2,99 %
Totalt	2101	100 %

2.3.2.1 Nordland

Jusshjelpa behandlet 579 saker fra Nordland fylke i 2010. Sammenliknet med det totale sakstallet for 2009 utgjør det en prosentandel på 27,9 %. I forhold til 2009 utgjør dette en økning på 14,6 % i antall saker. Når vi ser på andelen saker fra Nordland sett i forhold til totalantallet, har det vært en økning på 2,7 %. Da Nordland er det fylket med høyest befolkning i nord, ønsket vi en slik økning i henvendelser fra innbyggerne. For å oppnå en videre økning, er vi avhengig av økt økonomisk støtte til reisevirksomhet, da vi ser en direkte sammenheng mellom besøk i en kommune og antallet henvendelser derfra.

2.3.2.2 Troms

Jusshjelpa hadde i 2010, som tidligere år, flest saker fra Troms fylke. I 2010 behandlet vi 1030 saker fra Troms, noe som utgjør en prosentandel på 49,6 % av det totale saksantallet. Henvendelsene fra Troms fylke utgjør i 2010 75 færre saker enn i 2009. Det at vi får flest saker fra Troms fylke skyldes nok i hovedsak at vi har våre kontorer i Tromsø, og at vi over tid har etablert oss som et stadig og tilgjengelig rettshjelpstilbud i fylket. Beliggenheten i Tromsø muliggjør dessuten flere faste saksinntak ved lokale institusjoner, noe som i stor grad bidrar til sakspågangen. Tallene viser at Tromsø kommune er den kommunen som i særdeleshet har mest nytte av våre tjenester.

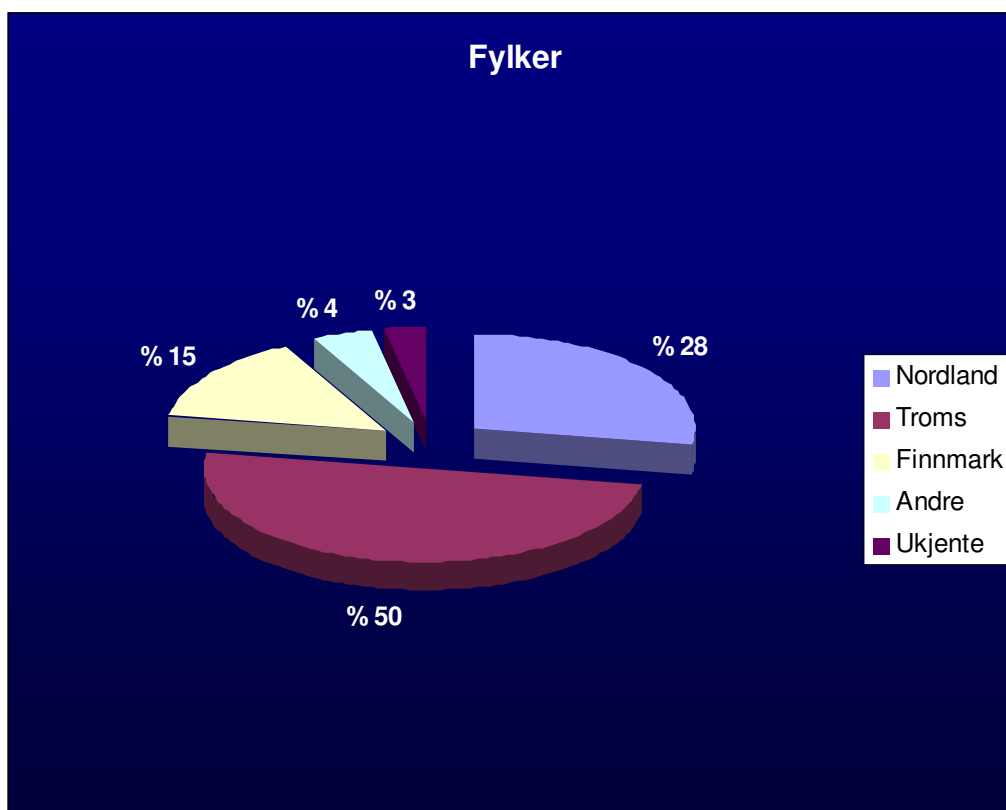
2.3.2.3 Finnmark

Jusshjelpa behandlet i 2010 til sammen 313 saker fra Finnmark. Sammenliknet med det totale saksantallet for året utgjør dette en prosentandel på 15,1 %. Det er en økning i antall saker på om lag 19,9 % fra 2010. Vi har ønske om å ha et stabilt og forholdsmessig høyt sakstall fra Finnmark, og prioriterer en høy tilstedeværelse i fylket. På grunn av relativt lav advokatdekning i Finnmark vil Jusshjelpa også i fremtiden prioritere lokale saksinntak i fylket. Omfanget av dette avhenger imidlertid av nivået på lokal driftsstøtte da det er kostbart å reise i fylket.

2.3.2.4 Andre og ukjente

De siste årene har det vært en innskjerping i rutinene for å få registrert fylkes- og kommunetilhørighet så nøyaktig så mulig. I 2005 utgjorde kategoriene ”andre” og ”ukjente” prosentandeler på henholdsvis 7,4 % og 9,4 %. Vi fortsatte dette innstrammingsarbeidet i 2009, og ”andre” og ”ukjente” utgjorde her henholdsvis 6,2 % og 0,4 % av totalt antall henvendelser. I 2010 har det skjedd en stor økning av ukjente, noe som er uheldig. Anonyme henvendelser vil alltid forekomme, men økningen tyder på at det kunne vært tatt inn kommunetilhørighet i et større antall saker. Antall henvendelser fra ”andre” ligger stabilt, noe som er forventet da disse omfatter henvendelser fra andre deler av landet enn de tre nordligste fylkene, samt fra personer bosatt i utlandet.

Fylkesvis fordeling av saker

2.3.3 Oversikt over fordeling mellom kommunene

NORDLAND:	
Kommune:	Antall:
Alstadsau	6
Andøy	7
Ballangen	13
Beiarn	3
Bindal	2
Bodø	135
Brønnøy	9
Bø	8
Dønna	3
Evenes	8
Fauske	25
Flakstad	6
Gildeskål	6
Grane	2
Hadsel	14
Hamarøy	3
Hattfjelldal	1
Hemnes	4
Herøy	3
Leirfjord	1
Lurøy	1
Lødingen	10
Meløy	15
Moskenes	2
Narvik	70
Nesna	4
Rana	51
Rødøy	0
Røst	1
Saltdal	16
Sortland	33
Steigen	5
Sømna	2
Sørfold	4
Tjeldsund	3
Træna	0
Tysfjord	7
Vefsn	25
Vega	3
Vestvågøy	27
Vevelstad	5
Værøy	2
Vågan	29
Øksnes	7
Totalt:	579

TROMS:	
Kommune:	Antall:
Balsfjord	45
Bardu	12
Berg	2
Bjarkøy	0
Dyrøy	8
Gratangen	2
Harstad	82
Ibestad	4
Karlsøy	15
Kvæfjord	5
Kvænangen	7
Kåfjord	15
Lavangen	5
Lenvik	58
Lyngen	10
Målselv	19
Nordreisa	22
Salangen	8
Skjervøy	11
Skånland	14
Storfjord	13
Sørreisa	21
Torsken	3
Tranøy	10
Tromsø	639
Totalt:	1030

FINNMARK:	
Kommune:	Antall:
Alta	120
Berlevåg	5
Båtsfjord	10
Gamvik	2
Hammerfest	42
Hasvik	9
Karasjok	3
Kautokeino	12
Kvalsund	5
Lebesby	4
Loppa	1
Måsøy	3
Nesseby	2
Nordkapp	8
Porsanger	9
Sør-Varanger	40
Tana	11
Vadsø	22
Vardø	5
Totalt:	313

2.3.4 Statsborgerskap

Hovedgrunnen til at kategorien ”ikke oppgitt” er såpass stor er at i dette tallgrunnlaget blir samtlige saker talt, også der det ikke innhentes noen statistikk (og følgelig blir disse kategorisert under ”ikke oppgitt”).

	Antall	%
Norge	958	45,6 %
Norden for øvrig	19	0,9 %
Europa for øvrig	47	2,2 %
Afrika	21	1 %
Asia	17	0,8 %
Amerika	1	0,1 %
Andre	13	0,6 %
Ikke oppgitt	1025	48,8 %
Totalt	2101	100 %

2.3.5 Opplysninger om klientene

Jusshjelpa fører statistikker over våre klienter for å løpende kunne vurdere vår klientmasse. Vi ber derfor rutinemessig våre klienter om å bidra med statistiske opplysninger om seg selv. Opplysningene avgis på anonyme skjemaer som oppbevares i et eget arkiv uavhengig av klientenes saksmapper.

Totalsummen i hver enkelt kategori vil variere noe, da det er slik at tallgrunnlaget kun omfatter de klientene som får konkret juridisk bistand. Det hentes ikke inn statistikkinformasjon om de som tar kontakt angående saker som faller utenfor våre fagområder, og således ikke får noen annen veiledning enn råd om hvor de kan henvende seg. Videre er det slik at noen av klientene ikke ønsker å gi personlige opplysninger som ikke har direkte relevans for det aktuelle juridiske spørsmålet, og dette fører også til ulikheter i tallgrunnlaget.

2.3.5.1 Kjønnsmessig fordeling av saker til Jusshjelpa i Nord-Norge 2010

Kjønnfordelingen mellom våre klienter kan vi fastsette uavhengig av ovennevnte skjemaer. Denne oversikten baserer seg derfor på det totale antallet henvendelser i 2010, fratrukket de henvendelser vi har fått fra juridiske personer. Jusshjelpa har alltid hatt en liten overvekt av kvinnelige klienter, men i år er det en liten overvekt av menn som har kontaktet oss.

Kjønn	Antall	%
Kvinne	1021	49,25 %
Mann	1052	50,75 %
Totalt	2073	100 %

2.3.5.2 Klientens alder, sivilstand, inntekt, formue og gjeld

Hovedtyngden av våre klienter er mellom 19 og 50 år. Dette er i tråd med tidligere år.

Vedrørende sivilstand er kategorien enslig den største, og dette er også i tråd med tidligere år. Andelen separerte og skilte klienter har økt, det har også antallet enker og enkemenn.

Alder	Antall	%
< 18	8	0,7 %
19 - 30	285	26,0 %
31 - 40	252	22,9 %
41 - 50	235	21,4 %
51 - 60	184	16,8 %
61 - 67	70	6,4 %
> 67	63	5,7 %
ubesvart	1	0,1 %
Totalt	1098	100 %

Sivilstand	Antall	%
Gift	288	26,6 %
Partnerskap	3	0,3 %
Samboende	231	21,3 %
Enslig	383	35,4 %
Separert/skilt	137	12,6 %
Enke/-mann	41	3,8 %
Totalt	1083	100 %

Med hensyn til yrke har primærnæring og pensjonister økt noe fra 2009. Trygdede, arbeidsledige og studenter utgjør til sammen en høy andel (37,1 %). Vi henvender oss i stor grad mot disse gruppene, da vårt vedtektsfestede formål er å yte bistand til de med størst behov.

Yrke	Antall	%
Arbeidsledig	84	7,5 %
Trygdet	205	18,2 %
Student / elev	128	11,4 %
Arbeid i hjemmet	8	0,7 %
Selvstendig næringsdrivende	23	2,0 %
Primærnæring	19	1,7 %
Arbeidstaker - heltid	426	37,9 %
Arbeidstaker - deltid	109	9,7 %
Pensjonist	82	7,3 %
Annet	40	3,6 %
Totalt	1124	100 %

Utdannelse	Antall	%
Folkeskole / grunnskole	184	17,4 %
Videregående	222	21,0 %
Yrkesfaglig	247	23,3 %
Høgskole/universitet	360	34,0 %
Annet	46	4,3 %
Totalt	1059	100 %

Med hensyn til utdanning, er det en overvekt av klienter som ikke har høyere utdanning. Til sammen 61,7 % har svart at de har utdanning tilsvarende videregående nivå eller lavere. Særlig er det gruppen med yrkesfaglig bakgrunn som har økt over flere år, før det i 2010 har stabilisert seg. Studenter sorterer som hovedregel inn under kategorien høyskole/universitet, selv om de ikke har fullført studiene. Ferdig utdannede akademikere utgjør derfor bare en andel av de som har krysset av for alternativet høyskole/universitet. Det er imidlertid ikke mulig å si nøyaktig hvor stor andel de utgjør av den samlede prosentandelen på 34 %.

Tallgrunnlaget for 2010 om inntekts- og formuesforhold harmonerer med våre intensjoner om først og fremst å tilby bistand til personer som ikke makter å skaffe seg juridisk bistand fra annet hold. De aller fleste klientene oppgir å ikke ha noe formue. Med hensyn

til inntekter er det interessant å merke seg at til sammen 20 % av klientene oppgir en inntekt mellom 230.000 – 300.000 pr år. Dette antas å ha sammenheng med at inntektsgrensene for fri rettshjelp var kr 246.000 i 2010, og at mange som ligger over denne grensen likevel ikke har råd til å engasjere advokat for å få løst sine juridiske problemer.

Inntekt	Antall	%
< 50.000	92	8,7 %
51. - 100.000	75	7,1 %
101. - 150.000	150	14,2 %
151. - 229.000	199	18,8 %
230. -300.000	212	20,0 %
301. - 400.000	207	19,5 %
> 401.000	124	11,7 %
Totalt	1060	100 %

Formue	Antall	%
0 – 10.000	740	72,0 %
10.000 - 100.000	165	16,0 %
101.000 - 200.000	49	4,8 %
201.000 - 350.000	25	2,4 %
351.000 - 500.000	15	1,5 %
>501.000	34	3,3 %
Totalt	1028	100 %

Av de som har gjeld oppgir hele 33,3 % at de skylder mer enn kr 500.000. Mange klienter kvier seg for å oppgi gjeldsopplysninger dersom dette ikke direkte angår saken. Vi får imidlertid alltid inn slike opplysninger i gjeldssaker. Disse klientene antas derfor å utgjøre en uforholdsmessig stor andel av svarene på dette punktet.

Klientens gjeld	Antall	%
0 – 10.000	239	23,6 %
10.000 - 100.000	146	14,4 %
101.000 - 200.000	118	11,6 %
201.000 - 350.000	109	10,8 %
351.000 - 500.000	64	6,3 %
>500.000	338	33,3 %
Totalt	1014	100 %

2.3.5.3 Klientens befatning med andre rettshjelpere

Kun 11,9 % av våre klienter i 2010 hadde vært i kontakt med advokat før de kontaktet oss i sakens anledning. Avhengig av saksområde, klientens situasjon og lignende vil imidlertid en del av klientene bli henvist videre til advokat etter at de har vært i kontakt med oss dersom vi vurderer det slik at klienten vil være best tjent med dette.

Klient brukt advokat	Antall	%
Ja	130	11,9 %
Nei	950	86,7 %
Annen bistand	16	1,4 %
Totalt	1096	100 %

Motpart brukt advokat	Antall	%
Ja	91	11,2 %
Nei	582	71,6 %
Annen bistand	17	2,1 %
Vet ikke	123	15,1 %
Totalt	813	100 %

2.3.5.4 Hvordan klienten kom i kontakt med Jusshjelpa

Hele 75,1 % tok kontakt med Jusshjelpa pr telefon. Dette er en naturlig konsekvens av at vi tilbyr våre tjenester til hele landsdelen. Tallene viser at det er flere som oppsøker oss personlig på eksterne saksinntak enn ved oppmøte på vårt kontor i Tromsø. Dette har sammenheng med at Jusshjelpa driver utstrakt oppsøkende virksomhet, samt at vårt kontor ligger noe usentralt til i Tromsø. Andelen brev/faks/e-post er lav fordi Jusshjelpa ikke har åpnet for saksinntak via e-post. Ellers viser statistikkene at flesteparten av klientene har hørt om oss gjennom bekjente.

Oppsøkte Jusshjelpa pr...	Antall	%
Telefon	832	75,1 %
Brev/Faks/E-post	40	3,6 %
Fremmøte, Jusshjelpa	65	5,9 %
Fremmøte, eksternt	170	15,4 %
Totalt	1107	100 %

Hørt om Jusshjelpa via...	Antall	%
Bekjente	577	49,1 %
Avisannonse	171	14,5 %
Avisartikkel	34	2,9 %
Internett	61	5,2 %
Radio	7	0,6 %
Våre nettsider/søkemotor	39	3,3 %
Telefonkatalog/gule sider	8	0,7 %
Plakat/brosjyre	50	4,3 %
Offentlig kontor	106	9,0 %
Informasjon ved studiested	32	2,7 %
Krisesenter	2	0,2 %
Annet	89	7,5 %
Totalt	1176	100 %

Vi har spurt klientene hva de hypotetisk sett ville gjort dersom verken Jusshjelpa eller noen andre studentrettshjelpstiltak hadde eksistert. Det at såpass mange som 38,4 % oppgir at de enten ikke ville gjort noe eller ikke vet hva de skulle gjort, underbygger vår oppfatning av at Jusshjelpa oppfyller en viktig funksjon i samfunnet.

Hva ville klienten gjort uten Jusshjelpa?	Antall	%
Oppsøkt advokat	376	29,4 %
Oppsøkt offentlig kontor	169	13,2 %
Gjort det selv	180	14,1 %
Ingenting	167	13,1 %
Vet ikke	324	25,3 %
Annet	63	4,9 %
Totalt	1279	100 %

2.4 RETTSOMRÅDER HVOR DET SØKES OM HJELP

2.4.1 Hovedoversikt

Tabellen gir en oversikt over antall saker pr fagområde i 2010:

	Fagområde	Antall	%
1.	Arverett	274	13,2 %
2.	Ekteskap	164	7,9 %
3.	Barn og foreldre	149	7,2 %
4.	Samboerforhold	108	5,2 %
5.	Avtalerett/forbrukerforhold	102	4,9 %
6.	Fast eiendom	149	7,2 %
7.	Husleie	234	11,2 %
8.	Erstatning	77	3,7 %
9.	Trygd og pensjon	83	4,0 %
10.	Sosial og helserett	43	2,1 %
11.	Gjeld	127	6,1 %
12.	Fengselsrett	26	1,3 %
13.	Skatter og avgifter	13	0,6 %
14.	Arbeidsrett	189	9,1 %
15.	Utlendingsrett	109	5,2 %
16.	Annen forvaltningsrett	66	3,2 %
17.	Straffe og politirett	66	3,2 %
18.	Annet	97	4,7 %
Totalt		2081	100 %

Jusshjelpa i Nord-Norge behandlet i 2010 til sammen 2101 henvendelser. Arv-, familie- og husleierett er i likhet med tidligere år de største fagområdene og utgjør til sammen ca. 37,5 % av alle sakene. Dette utgjør en noe høyere prosentandel enn forutgående år.

Vi har hatt størst økning i arvesaker, med en økning fra 11,2 % i 2009 til 13,2 % i 2010. Etter flere år med nedgang i arvesaker, er økningen markant og tallene er på nivå med 2007. Det er vanskelig å peke på en årsak til denne økningen, men da arverett tradisjonelt sett er det saksområdet hvor vi får flest henvendelser, var det kanskje naturlig med en økning etter flere år med nedgang.

Utlendingssaker har også hatt en markant prosentvis økning, for andre år på rad. I 2008 gjaldt 2,4 % av sakene våre utlendingsrett, i 2009 var andelen økt til 4,1 %, og for 2010 er andelen ytterligere økt til 5,1 % av våre henvendelser. En stor del av sakene omhandler familieinnvandring. Da flertallet av våre klienter får høre om Jusshjelpa fra bekjente, antar vi at Jusshjelpa begynner å bli bedre kjent blant klienter som behøver hjelp innenfor området utlendingsrett.

Både barnerett og arbeidsrett har også hatt en økning fra 2009 til 2010.

Saker om straff og fengselsrett har hatt den største nedgangen fra 2008 til 2009. Jusshjelpa kan ikke behandle saker om straff, og reduksjon i saker knyttet til strafferett er en ønsket utvikling. De rene fengselssakene ligger på nivå med i fjor. Vi ønsker å nå bedre ut til fengslene enn i dag, og arbeider kontinuerlig med dette.

2.4.2 Nærmere om de enkelte fagområdene

2.4.2.1 Arverett

Under arverett er det kommet en del nye kategorier etter statistikkamkjøringen med de andre tiltakene. Det er blitt flere underkategorier på testamenter, omstøtelse og avkortning er kommet inn som nye kategorier, og odels/åseterett er fjernet.

Arverett		Antall	%
1.0	Annet	41	15,0 %
1.1	Rett til arv, pliktdel m.m.	28	10,2 %
1.2	Testamenter	35	12,8 %
1.3	Gaver og andre overføringer	32	11,8 %
1.4	Omstøtelse	7	2,5 %
1.5	Avkortning	3	1,1 %
1.6	Arveoppgjør, Skifte	30	10,9 %
1.7	Opprette testamente	6	2,2 %
1.8	Tolke testamente	2	0,7 %
1.9	Ugyldig testamente	1	0,4 %
1.10	Uskifte, rådighet med mer.	17	6,2 %
1.11	Avkall/forskudd på arv	11	4,0 %
1.12	Arveoppgjør	31	11,3 %
1.13	Uspesifisert	30	10,9 %
Totalt		274	100 %

Fagområdet arverett har de siste årene holdt seg stabilt på ca. 13 % av de årlige henvendelsene til Jusshjelpa, mens vi i 2008 og 2009 samlet sett så en nedgang på ca. to prosentpoeng til 11,2 % av det totale saksantallet. I 2010 er imidlertid saksantallet oppe på over 13 % av det totale saksantallet igjen.

”Gaver og andre overføringer” er den undergruppen som har økt mest fra 2009 til 2010. I tillegg har det totale antall henvendelser om testamenter økt, etter en nedgang i 2009.

I mange arvesaker er det snakk om tilføring av midler, slik at disse sakene presumptivt vil være av mindre velferdsmessig betydning for klientene enn for eksempel trygde- og sosialsaker. Det er imidlertid ofte slik at velferdsbehovet er stort også i enkelte typer arvesaker, eksempelvis i uskiftesaker der den som sitter i uskifte er ressurs svak, eller der en av arvingene ikke selv makter å sikre at vedkommende får sin rettmessige arv.

Arveoppgjør setter dessuten ofte store følelser i sving hos de involverte parter. Jusshjelpa bidrar her med avklaringer av juridiske spørsmål knyttet til selve arveoppgjøret, enten forebyggende med informasjon før selve prosessen settes i gang, eller ved å ta stilling i en allerede pågående konflikt. Erfaringer tilsier at det arbeidet vi gjør i slike saker har en klart konfliktdempende effekt. Det vil dessuten være av en stor verdi for klient å få avklart en tvist med sine nærmeste på en måte som gjør at de i ettertid kan forholde seg til hverandre.

I størstedelen av arvesakene sender vi kun ut standardisert informasjonsmateriell og brosjyrer. Dersom vi etter en konkret vurdering finner at klienten har behov for videre bistand, og at saken utgjør et betydelig velferdsmessig problem for klienten, kan vi gå aktivt inn i arvesaker. For øvrig henvises klienten videre til advokat eller skifterett.

2.4.2.2 Ekteskap

Etter samordningen med de andre studentrettshjelpstiltakene har saker knyttet til ekteskap og saker knyttet til ugift samliv blitt skilt ut i to forskjellige kategorier. Saker vedrørende ugift samliv finnes nå i punkt 2.4.2.4, men kategoriene må sees i sammenheng for å kunne sammenlikne tallene med tidligere år.

Ekteskap		Antall	%
2.0	Annet	18	11,0 %
2.1	Skilsmisse og separasjon	83	50,6 %
2.2	Opprettelse av ektepakt	15	9,1 %
2.3	Inngåelse og anerkjennelse av ekteskap	4	2,4 %
2.4	Ektefellebidrag	-	-
2.5	Skifteoppgjør	37	22,6 %
2.9	Skifteavtale i etterkant av oppgjør	1	0,6 %
2.11	Uspesifisert om ekteskap	6	3,7 %
Totalt		164	100 %

Fra 2006 til 2009 har antallet familierettslige problemstillinger sunket jevnt. I 2010 var det en liten økning dersom man ser ekteskap og samboerforhold under ett.

Som det fremgår av tabellen ovenfor, relaterer henvendelsene om ekteskap seg hovedsakelig til juridisk rådgivning og bistand i forbindelse med samlivsbrudd; det være seg knyttet til separasjon/skilsmisse eller skifteoppgjør. Kategorien skifteoppgjør har hatt en enorm økning fra 7,9 % av henvendelsene i 2009 til hele 22,6 % av henvendelsene i 2010. En del kan forklares med at samboerforhold er flyttet til en egen kategori, og at den andelen av det tidligere området familierett dermed er borte fra beregningsgrunnet.

Vi gjør langt på vei de samme erfaringene her som ved arveoppgjør med hensyn til demping av allerede pågående konflikter. Det er åpenbart at avklaring av de juridiske sidene ved skifte- og delingsoppgjør bidrar til at konfliktnivået senkes.

2.4.2.3 Barn og foreldre

Barn og foreldre		Antall	%
3.0	Annet	29	19,4 %
3.1	Foreldreansvar	10	6,7 %
3.2	Adopsjon	0	-
3.3	Barnefordeling	39	26,2 %
3.4	Farskap og medmorskap	8	5,4 %
3.5	Underholdsbidrag	19	12,7 %
3.6	Samvær og reisekostnader	24	16,1 %
3.7	Barnevern	11	7,4 %
3.8	Vergemål	1	0,7 %
3.9	Uspesifisert	8	5,4 %
Totalt		149	100 %

Barnerett utgjorde 7,2 % av det totale sakstallet på Jusshjelpa i 2010. Dette er en økning på 0,6 % fra året før, og barnerett er det rettsområdet som har økt nest mest av kategoriene på Jusshjelpa.

Barnerett er et prioritert saksområde på Jusshjelpa. Det er av stor personlig betydning for klientene at de blir enige om samværsordninger eller fast bosted for sine barn. I likhet med saker under familieretten, forbygger vårt arbeid også konflikter, ved at barnas foreldre inngår samværsavtaler, blir orientert om rettigheter og hjelpes til å inngå en dialog for barnets beste.

I 2010 var det spørsmål rundt barnefordeling som utgjorde det største saksområdet. Antall saker knyttet til samvær har gått ned.

2.4.2.4 Samboerforhold

Samboerforhold er en ny kategori i 2010, opprettet for å samkjøre de statistiske kodene med de øvrige studentrettshjelpstiltakene. Kategorien hørte tidligere under familierett, og tallene kan til en viss grad sammenliknes tidligere år på grunn av dette.

Samboerforhold		Antall	%
4.0	Annet	24	22,2 %
4.1	Oppløsning av samboerforhold	65	60,2 %
4.2	Etablering av samboerforhold	10	9,3 %
4.3	Uspesifisert	9	8,3 %
Totalt		108	100 %

De fleste henvendelsene gjelder det økonomiske oppgjøret etter samlivsbrudd. I tillegg bidrar vi med forebygging av konflikter, ved etablering av samboeravtaler og testamenter.

2.4.2.5 Avtalerett, kjøp og salg

Avtalerett – kjøp og salg		Antall	%
5.0	Annet	17	16,7 %
5.1	Mangler etter kjøpsloven	4	3,9 %
5.2	Mangler etter forbrukerkjøpsloven	16	15,7 %
5.3	Mangler etter håndverkertjenesteloven	3	2,9 %
5.4	Mangelfull avtale	2	2 %
5.5	Avtaleinngåelse / opprettelse	13	12,7 %
5.6	Ugyldig avtale	2	2 %
5.7	Muntlig avtale	2	2 %
5.8	Angrerett	2	2 %
5.9	Kjøp og salg	23	22,5 %
5.10	Avtaletolkning	5	4,9 %
5.11	Tap av bankkort	0	-
5.12	Uspesifisert	13	12,7 %
Totalt		102	100 %

Disse sakene blir som regel henvist videre til Forbrukerrådet der det er snakk om forbrukerkjøp, eller til klagenemnder eller advokat dersom det dreier seg om andre typer kjøp. Avtalerett er ikke et prioritert fagområde ved Jusshjelpa, og de fleste sakene blir derfor avvist eller henvist videre.

2.4.2.6 Fast eiendom

Fast eiendom		Antall	%
6.0	Annet	40	26,8 %
6.1	Mangler	17	11,4 %
6.2	Tredjemannskonflikt	5	3,36 %
6.3	Eierskifteforsikring	3	2,0 %
6.4	Arealsvikt	1	0,67 %
6.5	Rådighetsmangler	0	-
6.6	Sameie	23	15,4 %
6.7	Servitutter og veirett	5	3,4 %
6.8	Nabotvist	16	10,7 %
6.9	Hevd	8	5,4 %
6.10	Ekstinksjon	1	0,7 %
6.11	Eierseksjon	1	0,7 %
6.12	Bustadoppføring	0	-
6.13	Tålt bruk	1	0,7 %
6.14	Kommunale reguleringer	3	2,0 %
6.15	Uspesifisert	25	16,7 %
Totalt		149	100 %

Det er som oftest ikke et fremtredende velferdsbehov i saker om fast eiendom, og det er dermed ikke et prioritert fagområde ved Jusshjelpa. Klientene henvises derfor som regel videre til advokat eller offentlige organer. Det legges imidlertid ned et visst arbeid i å gjøre kurante henvisninger, et arbeid som i seg selv er verdifullt.

Sameie er den største underkategorien, og det arbeides mer med denne kategorien enn gjør med de andre. Det anses som viktig at sameierne gis verktøy for å løse tvisten, da de er avhengig av et godt forhold for å bo i samme bygning/bygningsmasse.

I 2010 utgjorde fagområdet fast eiendom 7,1 % av det totale antallet henvendelser til Jusshjelpa. Dette medfører en reduksjon fra i fjor, og fortsetter den markante nedgangen vi registrerte i 2009.

2.4.2.7 Husleie

Husleie		Antall	%
7.0	Annet	38	16,2 %
7.1	Inngåelse av husleieavtale	7	3,0 %
7.2	Depositum / garanti	30	12,8 %
7.3	Leieøkning	10	4,4 %
7.4	Andre pengeytelser / gebyrer	2	0,9 %
7.5	Opphør av leieavtale	63	26,9 %
7.6	Dyrehold	2	0,9 %
7.7	Ro og orden	-	-
7.8	Opptak i husstand	1	0,4 %
7.9	Fremleie	1	0,4 %
7.10	Leie til annet formål enn bolig	1	0,4 %
7.11	Overføring av leierett	-	-
7.12	Utkastelse	9	3,8 %
7.13	Mangel	38	16,2 %
7.14	Betalingsmislighold av leie	4	1,7 %
7.15	Vedlikehold	5	2,1 %
7.16	Utleiers adgang til husrommet	2	0,9 %
7.17	Konflikt mellom leietakere i kollektiv	3	1,3 %
7.18	Utleie	3	1,3 %
7.19	Uspesifisert	15	6,4 %
Totalt		234	100 %

Husleierett er et fagområde som blir høyt prioritert ved Jusshjelpa. Dette ser vi resultater av ved at saksandelen har økt jevnt de siste årene, og saksområdet ligger høyt oppe i statistikken vår. Som oftest er det leietaker som er klient hos oss. De fleste sakene omhandler depositum, leiesum, mangler ved leieobjektet og opphør av husleieforholdet. Dette samsvarer i grove trekk med tidligere år, hvor det også har vært disse saksområdene som har dominert.

2.4.2.8 Erstatning

Erstatning		Antall	%
8.0	Annet	13	16,9 %
8.1	Erstatningens størrelse	1	1,3 %
8.2	Personskade	8	10,4 %
8.3	Rettferdsvederlag	4	5,2 %
8.4	Pasientskadeerstatning	13	16,9 %
8.5	Yrkesskadeerstatning	3	3,9 %
8.6	Voldsoffererstatning	6	7,8 %
8.7	Forsikringsoppgjør	16	20,7 %
8.8	Uspesifisert	13	16,9 %
Totalt		77	100 %

Bortsett fra voldsoffererstatning og rettferdsvederlag er dette et lavt prioritert fagområde ved Jusshjelpa. Vi henviser stort sett samtlige saker om voldsoffererstatning til Kontoret for voldsoffererstatning i Vardø. Klager på forsikringselskaper henvises til

Forsikringsklagekontoret. Vi yter en viss bistand til klienter som ønsker å søke om pasientskadeerstatning.

2.4.2.9 Trygd og pensjon

Trygd og pensjon		Antall	%
9.0	Annet	21	25,3 %
9.1	Alderstrygd	2	2,4 %
9.2	Sykepenges	8	9,6 %
9.3	Uførepensjon	13	15,7 %
9.4	Midlertidig uførestønad	-	-
9.5	Attføringsytelser	3	3,6 %
9.6	Motregning	-	-
9.7	Rehabiliteringspenges	2	2,4 %
9.8	Ung ufør	-	-
9.9	Yrkesskade	1	1,2 %
9.10	Hjelpestønad	1	1,2 %
9.11	Barnepensjon	-	-
9.12	Dagpenges	5	6,0 %
9.13	Svangerskapspenges	-	-
9.14	Foreldrepenges	1	1,2 %
9.15	Integrasjonsstønad	-	-
9.16	Andre permanente trygdes	4	4,8 %
9.17	Hjelpemidles	2	2,4 %
9.18	Trygdeytelsens størrelse	4	4,8 %
9.19	Trekk i trygd	1	1,2 %
9.20	Tilbakekreving	7	8,5 %
9.21	Utbetaling av trygdeytelser	1	1,2 %
9.22	Uspesifisert	7	8,5 %
Totalt		83	100 %

Stort sett alle som henvender seg til oss med spørsmål som faller inn under trygd og pensjon får hjelp, da dette er et prioritert fagområde ved Jusshjelpa. Det er imidlertid slik at vi primært bistår med klage på vedtak. Saker om trygd og pensjon er vanligvis svært arbeidskrevende. Dette er likevel et saksområde vi ønsker fokus på, da vi opplever at det offentliges veiledningsplikt som utilstrekkelig for mange av våre klienter. Andelen saker knyttet til trygd og pensjon ligger jevnt på rundt 4 % av henvendelsene vi mottar årlig. Som i fjor er uførepensjon den største underkategorien.

2.4.2.10 Sosial- og helserett

Sosial og helserett		Antall	%
10.0	Annet	16	37,2 %
10.1	Stønad til livsopphold	2	4,7 %
10.2	Andre pengeytelser	6	14,0 %
10.3	Tilbakebetalingskrav	1	2,3 %
10.4	Rett til bolig	5	11,6 %
10.5	Vilkår for kommunal bolig	1	2,3 %
10.6	Bostøtte	1	2,3 %
10.7	Sekundærbosetting	-	-
10.8	Nødhjelp	1	2,3 %
10.9	Bytting av sosialkontor	-	-
10.10	Individuell plan	-	-
10.11	Veiledningsplikt	-	-
10.12	Mangelfull helsehjelp	-	-
10.13	Tannlegebehandling	1	2,3 %
10.14	Bytte av fastlege	-	-
10.15	Hjelp i hjemmet	1	2,3 %
10.16	Hjelp til avrusning	-	-
10.17	Tvangsinnngrep	1	2,3 %
10.18	Frivillig forvaltning	-	-
10.19	Tvungen forvaltning	-	-
10.20	Kvalifiseringssøknad	-	-
10.21	Psykiatri	-	-
10.22	Uspesifisert	7	16,4 %
Totalt		43	100 %

Sosial- og helserett var et av saksområdene som opplevde en merkbar økning både i antall saker og total andel i 2009. I 2010 er antallet saker igjen redusert. De nye sakskategoriene er ikke tilpasset det antall saker vi har på Jusshjelpa i Nord-Norge, og det blir dermed et stort antall underkategorier uten registrerte henvendelser. Vi vil fortsette å ha fokus på saker knyttet til helse- og sosialrett, da dette som regel er klienter i dyp personlig krise, og vi ønsker derfor å prioritere disse høyt. En stor andel av disse sakene omhandler klage på vedtak.

2.4.2.11 Gjeldssaker

Gjeld		Antall	%
11.0	Annet	18	14,3 %
11.1	Forhandlinger med kreditor	17	13,4 %
11.2	Inkasso	8	6,3 %
11.3	Gjeldsordning	25	19,7 %
11.4	Klage på utleggstrekk	2	1,6 %
11.5	Lånekassen	3	2,3 %
11.6	Konkurs	3	2,3 %
11.7	Bidragsgjeld	1	0,8 %
11.8	Gjeldsforsikring	-	-
11.9	Ettergivelse av offentlig gjeld	2	1,6 %
11.10	Bestridelse av krav	6	4,7 %
11.11	Tvangsfullbyrdelse	8	6,3 %
11.12	Økonomisk rådgivning	3	2,3 %
11.13	Inndrivelse av pengekrav	25	19,7 %
11.14	Gjeld i fengsel	1	0,8 %
11.15	Uspesifisert	5	3,9 %
Totalt		127	100 %

Gjeld var det saksområdet som økte mest i 2009. I 2010 har det vært en reduksjon i antall gjeldssaker tilsvarende økningen fra 2009.

Gjeldssaker har alltid vært et prioritert fagområde ved Jusshjelpa. I tillegg til at gjeldsklienter i mange tilfeller har et stort behov for så vel juridisk som moralsk bistand, innebærer disse sakene ofte utstrakt korrespondanse og dialog med flere motparter. Sakene strekker seg dessuten som regel over lang tid. Gjeldssaker er derfor blant de mest ressurskrevende sakene Jusshjelpa har. I mange av disse sakene innleder vi som partsrepresentant gjeldsforhandlinger på vegne av klienten dersom vi vurderer det som nødvendig. Vi forsøker da først å komme frem til en frivillig gjeldsordning hvor mye av vår innsats går med til å forberede og motivere klienten til å ta ansvar for egen gjeld. Hvis partene ikke kan enes om en frivillig ordning, bistår vi ofte klienten med søknad om tvungen gjeldsordning.

Et visst økonomisk spillerom er i dag en nødvendig forutsetning for nærmest alle sider av et menneskes livsutfoldelse. Tunge gjeldsproblemer har derfor enorme velferdsmessige konsekvenser for dem dette gjelder. Det er av avgjørende betydning at man så effektivt og raskt som mulig kan få i stand en ordning som bringer klienten ut av det uføret som gjeldsproblemene representerer.

Inndrivelse av pengekrav er en stor underkategori i dette saksområdet. Her hjelper vi klienter å få inndrevet utestående krav. Dette gjør vi kun etter en vurdering av det velferdsmessige behov hos klienten. Vi ønsker ikke å løse et velferdsmessig problem med å skape et nytt.

2.4.2.12 Fengselsrett

Fengselsrett		Antall	%
12.0	Annet	5	19,2 %
12.1	Brev, besøk, telefon	2	7,7 %
12.2	Ransakelse, kontroll, urinprøve	1	3,9 %
12.3	Disiplinærreaksjoner	2	7,7 %
12.4	Misnøye med betjent	-	-
12.5	Spørsmål om saksbehandling	-	-
12.6	Etterlysning av effekter	-	-
12.7	Helsetjenesten	-	-
12.8	§ 12 eller § 16 soning	1	3,9 %
12.9	Utsatt soning	-	-
12.10	Soningsavbrudd	-	-
12.11	Løslatelse ½ tid	1	3,9 %
12.12	Løslatelse 2/3 tid	5	19,2 %
12.13	Soningsberegning	-	-
12.14	Forvaring	-	-
12.15	Permisjon og fremstilling	2	7,7 %
12.16	Frigang	-	-
12.17	Overføring	4	15,4 %
12.18	Benådning	-	-
12.19	Uspesifisert	3	11,4 %
Totalt		26	100 %

Straffe- og fengselsrett utgjorde i 2009 5,9 % av vårt totale sakstall. På grunn av overgangen til felles sakskoder for alle studentrettshjelpstiltakene, er fengselsrett skilt ut som eget saksområde fra 2010. Antall saker knyttet til fengselsrett ligger på samme nivå som i fjor. Vi ser også her at antall underkategorier passer bedre for de andre studentrettshjelpstiltakene, med høyere antall fengselsaker.

De fleste sakene i fengselsrett kommer inn på våre saksinntak i fengslene rundt om i landsdelen. Vi forsøker å besøke hvert fengsel minst 1-2 ganger pr semester. I Tromsø fengsel har vi saksinntak hver fjortende dag med unntak av på sommeren, der frekvensen er mindre hyppig. De fleste sakene tatt inn blant innsatte i fengslene omhandler ikke fengselsrett som sådan, men sorterer under andre fagområder hos oss, eksempelvis gjeldsproblematikk og samvær med barn.

2.4.2.13 Skatter og avgifter

Skatter og avgifter		Antall	%
13.0	Annet	5	38,5 %
13.1	Klage og ettergivelse	2	15,4 %
13.2	TV-lisens	-	-
13.3	Uspesifisert	6	46,1 %
Totalt		13	100 %

Skatterett er ikke et prioritert saksområde ved Jusshjelpa da dette i all hovedsak ligger utenfor våre kompetanseområder. Det foreligger ikke et velferdsmessig behov i skattesaker, slik det ofte gjør på våre prioriterte saksområder. De aller fleste sakene henvises direkte til likningskontor, fylkesskattekontor eller advokat.

2.4.2.14 Arbeidsrett

Arbeidsrett		Antall	%
14.0	Annet	16	8,5 %
14.1	Diskriminering	5	2,6 %
14.2	Arbeidsmiljø	3	1,6 %
14.3	Arbeidstid	3	1,6 %
14.4	Permisjon	3	1,6 %
14.5	Ferietid	5	2,6 %
14.6	Feriepenger	18	9,5 %
14.7	Lønn	67	35,5 %
14.8	Sykepenger fra arbeidsgiver	-	-
14.9	Arbeidskontrakt	6	3,2 %
14.10	Endring av arbeidsforhold	4	2,1 %
14.11	Ansettelse	4	2,1 %
14.12	Midlertidig ansettelse	3	1,6 %
14.13	Permittering	1	0,5 %
14.14	Oppsigelse	37	19,6 %
14.15	Avskjed	5	2,6 %
14.16	Attest	3	1,6 %
14.17	Uspesifisert	6	3,2 %
Totalt		189	100 %

Arbeidsrett er et av våre kjerneområder, og i løpet av de siste årene har vi registrert en reell økning innenfor dette fagområdet. Arbeidsrett utgjorde i 2010 9,1 % av det totale antall saker, noe som innebærer en merkbar økning fra 2009. I disse sakene representerer Jusshjelpa i all hovedsak arbeidstakersiden, selv om vi fra tid til annen også mottar henvendelser fra arbeidsgiversiden. Det dreier seg da stort sett om småbedrifter.

I tråd med tidligere år er det henvendelser relatert til lønn og oppsigelse/avskjed som utgjør tyngdepunktet av sakene på dette fagområdet.

Vi bruker mye tid og ressurser på lønnskrav, der man ofte må handle raskt innenfor på forhånd gitte frister. Vi har i 2010 flere ganger vært i Tingretten med konkursbegjæringer. Jusshjelpa er et viktig hjelpetilbud for arbeidstakere som ikke er fagorganiserte. Vi har i 2010 særlig opplevd en økning i antallet utenlandske arbeidstakere med lønnsproblemer. Da oppstår det gjerne språkmessige problemer i saksbehandlingen, i tillegg til problemer av juridisk art.

2.4.2.15 Utlendingsrett

Utlendingsrett		Antall	%
15.0	Annet	13	11,9 %
15.1	Permanent oppholdstillatelse	15	13,8 %
15.2	Familieinnvandring	28	25,7 %
15.3	Reisedokument, pass	3	2,8 %
15.4	Spesialisttillatelse	2	1,8 %
15.5	Studenttillatelse	-	-
15.6	Beskyttelse	11	10,1 %
15.7	Utvisning	16	14,7 %
15.8	Dublin-saker	6	5,5 %
15.9	Statsborgerskap	7	6,4 %
15.10	Visum	1	0,9 %
15.11	EØS-tillatelse	-	-
15.12	EØS-utvisning	2	1,8 %
15.13	Uspesifisert	5	4,6 %
Totalt		109	100 %

I 2010 behandlet Jusshjelpa 109 henvendelser innenfor området utlendingsrett. Dette er en stor økning i forhold til gjennomsnittet for de siste 7 årene.

Utlendingsrett er et forholdsvis lite, men prioritert fagområde ved Jusshjelpa. De enkelte sakene er ofte ressurskrevende, og omhandler i hovedsak bistand til klage på vedtak om oppholdstillatelse eller familieinnvandring. Vår oppfatning er at utlendinger har et alt for dårlig rettsvern i slike saker. Vi stiller store spørsmålstegn ved utlendingsmyndighetenes saksbehandling, og da spesielt i forhold til saksbehandlingstid. I mange av disse sakene er utfallet av enorm velferdsmessig betydning for klientene, og de har derfor et stort behov for rask avklaring. Den ekstremt lange saksbehandlingstiden man opererer med i enkelte ledd av saksbehandlingen i slike saker virker i mange tilfeller utmattende på klientene. Mange opplever også å bli ufrivillig pasifisert og tilsidesatt i samfunnet fordi de har begrensede eller ingen mulighet til å fungere i et normalt liv i påvente av avgjørelsen fra UDI eller UNE.

2.4.2.16 Annen forvaltningsrett

Annen forvaltningsrett		Antall	%
16.0	Annet	16	24,3 %
16.1	Offentlige tjenester	11	16,7 %
16.2	Klage på saksbehandling	6	9,1 %
16.3	Klage på veiledningsplikt	-	-
16.4	Partsrettigheter	-	-
16.5	Opphold i institusjon - klage	-	-
16.6	Tvangsbehandling	-	-
16.7	Fri rettshjelp	21	31,8 %
16.8	Undervisning	3	4,5 %
16.9	Plan- og bygningsrett	3	4,5 %
16.10	Uspesifisert	6	9,1 %
Totalt		66	100 %

Annen forvaltningsrett er tradisjonelt et lite fagområde ved Jusshjelpa. Selv om en del av disse sakene faller utenfor våre kompetanseområder og må henvises videre, legges det ned en del arbeid i å hjelpe klientene frem til rett instans. Fri rettshjelp er det største rettsområdet under denne kategorien, og vi hjelper i flere tilfeller klienter med å søke fylkesmannen om fri rettshjelp, men vi har også tilfeller hvor vi hjelper klienten med hvor han kan finne advokat eller annen kurant rettshjelp.

2.4.2.17 Straffe- og politirett

Straffe- og politirett		Antall	%
17.0	Annet	18	27,3 %
17.1	Veitrafikk, førerkort, promille	16	24,2 %
17.2	Beslag og inndragning	4	6,1 %
17.3	Politisaker, forelegg	2	3,0 %
17.4	Uoppgjorte forhold	1	1,5 %
17.5	Forelegg	2	3,0 %
17.6	Gjenopptakelse av straffeforhold	5	7,6 %
17.7	Voldsanmeldelse	1	1,5 %
17.8	Anke	1	1,5 %
17.9	Bøter	-	-
17.10	Straffeprosess	4	6,1 %
17.11	Politiarrest	-	-
17.12	Varetekt	1	1,5 %
17.13	Bortvisning fra gata	-	-
17.14	DNA-registrering	-	-
17.15	Uspesifisert	11	16,7 %
Totalt		66	100 %

Strafferett er et uprioritert saksområde på Jusshjelpa, da det ligger utenfor vårt kompetanseområde. Slike henvendelser blir derfor utelukkende henvist videre til advokat eller politijurist.

2.4.2.18 Annet

Annet		Antall	%
18.0	Annet diverse	68	70,1 %
18.1	Diskriminering	1	1 %
18.2	Klage på advokat	10	10,3 %
18.3	Vold og mishandling	-	-
18.4	Privat undervisning	-	-
18.5	Kriminalitetsofre-pårørende	-	-
18.6	Uspesifisert	18	18,6 %
Totalt		97	100 %

Annet-kategorien omfatter alle saker av juridisk karakter som ikke naturlig hører inn under noen av de øvrige fagområdene ved Jusshjelpa, samt saker hvor vi hjelper klienten med løsning av et ikke-juridisk velferdsrelatert problem.

2.5 PROSJEKTARBEID

2.5.1 Generelt om prosjektbasert arbeid ved Jusshjelpa i Nord-Norge

Ettersom et av Jusshjelpas overordnede formål er å bedre rettstilstanden for ressursvake klientgrupper, er det naturlig at vi benytter den kunnskapen vi tilegner oss gjennom saksbehandlingen til å øve påvirkning av rettstilstanden på et mer generelt plan. Forebyggende rettshjelpsarbeid og rettsinformasjon, høringsuttalelser, studentavhandlinger, samt utredningsarbeid og rettspolitiske prosjekter gjør at Jusshjelpa på forskjellig vis kan hjelpe langt flere enn det som er mulig kun gjennom individuell saksbehandling. Slikt arbeid har derfor tradisjonelt vært ansett like viktig som den ordinære saksbehandlingen ved kontoret, selv om dette arbeidet, målt i nedlagte arbeidstimer, alltid har vært av betydelig mindre omfang enn den individuelle saksbehandlingen.

Det meste av våre bevilgninger er øremerket saksbehandling. Prosjektbasert arbeid er derfor i stor grad avhengig av særlige bevilgninger. Hvorvidt vi klarer å skaffe nødvendig finansiering er svært varierende fra prosjekt til prosjekt. En konsekvens av dette er at det prosjektbaserte arbeidet ved kontoret ofte er av mindre omfang enn det som er ønskelig.

2.5.1.1 Organiseringen av prosjektarbeid ved Jusshjelpa

Det konkrete prosjektarbeidet utføres normalt av nedtrappere, enten som enkeltstående nedtrapperprosjekter eller ved at flere nedtrappere går sammen i ad hoc-grupper. I perioder deltar også saksbehandlerne i forskjellige prosjekter, enten ved at saksbehandlergruppen i sin helhet er involvert, eller som deltaker i en ad hoc-gruppe. Styret har det overordnede ansvaret for alt prosjektarbeid ved Jusshjelpa, noe som innebærer at både prosjektskisser og sluttrapporter skal godkjennes av styret.

Jusshjelpa har i 2010 gjennomført flere prosjekter, både som enkeltstående nedtrapperprosjekter og gjennom forskjellige ad hoc-grupper. Nedenfor vil det bli redegjort nærmere for de enkelte prosjektene.

2.5.2 Rettsinformasjon

Jusshjelpa utarbeider jevnlig brosjyrer, avisartikler og liknende informasjonsmateriell. Dette er hovedsakelig på rettsområder hvor vi mottar mange likeartede henvendelser. Rettsinformasjonen tjener flere formål. Det er for det første en ressursbesparende måte å yte rettshjelp på, noe som igjen frigjør tid til å hjelpe flere. Rettsinformasjon kan også virke forebyggende ved å gjøre klienten bedre i stand til å hjelpe seg selv. Brosjyrer, avisartikler m.m. er således sentrale virkemidler for prinsippet om å yte hjelp til selvhjelp. Når vi sender ut informasjonsmateriell, tilbyr vi alltid klienten å ta kontakt med oss dersom vedkommende har ytterligere spørsmål.

Jusshjelpa har opp gjennom årene utarbeidet en rekke brosjyrer. I tillegg har vi et samarbeid med de øvrige rettshjelpstiltakene der vi utveksler og oppdaterer brosjyrer. Alle våre brosjyrer er gratis, og tilsendes etter henvendelse. På sikt er det en målsetning at all informasjonsmateriell skal være tilgjengelig på våre nettsider www.jusshjelpa.no.

Av konkrete rettsinformative prosjekter som har vært gjennomført ved Jusshjelpa i 2010 kan følgende nevnes:

2.5.2.1 Gjeldsrådgivnings-pakken

Gjeldssaker er som tidligere nevnt meget ressurskrevende saker. Dersom arbeidet med disse sakene forenkles, vil det frigjøres verdifull tid til å fokusere på andre typer saker. Jusshjelpa arbeidet i hele 2009 med å utarbeide en gjeldsrådgivningspakke. Pakken består av en brosjyre som forklarer gangen i de ulike typer gjeldssaker og den skal gjøre klienten i stand til å velge en strategi som passer hans eller hennes økonomiske situasjon. Videre inneholder den maler på ulike brev til kreditorene og dividendeoversikt, samt veiledning til malene. Gjeldspakken ble lansert våren 2010, og er tatt aktivt i bruk av våre saksbehandlere.

2.5.2.2 Spalte i fengselsbladet Balders

Jusshjelpa har inngått avtale med tidsskriftet til de innsatte i Tromsø Fengsel. Der skriver vi en artikkel til hver utgivelse om aktuelle problemstillinger for de innsatte. Der har vi for eksempel presentert Jusshjelpa, skrevet om gjeldsproblematikk samt presentert KROM-seminaret.

2.5.2.3 Artikler i Virkelig

To av våre medarbeidere har skrevet en artikkel som heter "Til barnets beste?", som ble publisert i gatemagasinet Virkelig i februar 2010. Artikkelen tok opp problematikken rundt å ensidig legge til grunn at biologisk tilknytning er til beste for barnet. Samfunnsstrukturen er i endring, og også personer med sosial tilknytning kan være sentrale omsorgspersoner for barnet, men barneloven åpner ikke for samvær med disse.

Virkelig trykket i april en artikkel skrevet av våre medarbeidere om problemstillinger rundt gjeld og rus.

2.5.2.7 Husleie

Jusshjelpa har utarbeidet og trykket opp en informasjonsbrosjyre om husleieforhold. Brosjyren har til formål å informere om rettsreglene rundt inngåelse av husleieavtaler, for å unngå at det oppstår problemer under eller ved avslutning av husleieforholdet. I forbindelse med lanseringen i august 2010, sendte Jusshjelpa ut en pressemelding om husleietips. Denne tipslisten lå på flere nettaviser i dagene som fulgte.

2.5.2.8 Medieutspill vedrørende gjeldsrådgivningen i kommunene

Gjennom flere medieopptredener på slutten av året, fikk Jusshjelpa i Nord-Norge satt fokus på den manglende gjeldsrådgivningen i kommunene. Det er svært lang ventetid for å få den gjeldsrådgivning man har krav på etter loven, og det blir dermed ikke et reelt tilbud fra kommunens side.

2.5.3 Forskning og utredning

2.5.3.1 Rettshjelpsmeldingen

Rettshjelpsmeldingen (St.meld. nr. 26 2008-2009) kom i mai 2009. Jusshjelpa har i etterkant av meldingen arbeidet en del med denne. Vi har sendt inn et høringsinnspill som vi har kalt "Rettshjelp i distriktene". Her fokuserte vi på problemene med å knytte førstelinjetjenesten opp mot advokater, da advokatdekningen er lav i store deler av landsdelen vår. Vi sendte i desember et langt innspill som omhandlet det saklige dekningsområdet til rettshjelpsloven

2.5.3.2 Høringsuttalelse: Forslag til endringer av straffeloven mv.

Vi skrev i august 2010 en høringsuttalelse, som blant annet omhandlet samfunnsstraff som subsidiær straff ved bot. I høringsuttalelsen kom vi også med våre meninger til fotlenkesoning

2.5.3.3 Høringsuttalelse: Medlemskap i folketrygden under fengselsopphold mv.

Det ble fremmet et forslag om å gjøre helsetjenestene i fengslet subsidiære for utenlandske arbeidstakere. Dette innebærer at utgiftene til helsehjelp kun vil dekkes dersom ikke instanser i hjemlandet dekker helsehjelp. Jusshjelpa mener dette er uheldig, noe vi uttrykte i høringsuttalelse til Arbeidsdepartementet i mars 2010.

2.5.3.4 Høringsuttalelse NOU 2009:21 "Adopsjon til barnets beste"

Jusshjelpa sendte i april 2010 inn en høringsuttalelse på endringer i adopsjonsloven. Vi kommenterte tre av forslagene til endring, og hadde barnets beste som bakenforliggende hensyn under arbeidet med høringen.

2.5.4 Annet

2.5.4.1 Russlandsprosjektet

Jusshjelpa i Nord-Norge har i hele 2010 hatt en prosjektgruppe bestående av 4 – 6 medarbeidere og daglig leder som har arbeidet med prosjektet "Pilot Project on Legal Aid Clinics in the New Arctic". Vi tok på slutten av 2009 kontakt med Pomor State University i Arkhangelsk, for å finne ut om de hadde et rettshjelpstiltak der. Det hadde de ikke lenger, men de var interessert i å starte opp rettshjelpstiltaket igjen. Jusshjelpa i Nord-Norge reiste med fire representanter til Arkhangelsk i oktober 2010, og hadde tre dager med møter og foredrag for lærere og studenter. Samarbeidet videreføres også i 2011.

2.5.4.2 Fellesseminaret

En prosjektgruppe bestående av fem medarbeidere og daglig leder hadde som oppgave å arrangere studentrettshjelpstiltakenes fellesseminar. På seminaret, som ble arrangert på Geilo 2.-4. oktober 2010, deltok medarbeiderne på JussBuss, Jussformidlingen, Jurk og Jusshjelpa i Midt-Norge. Temaet for seminaret var "rettshjelp", med spesielt fokus på Rettshjelpsmeldingen, og de konsekvenser den kunne ha på studentrettshjelpstiltakenes drift. En rapport er utarbeidet etter seminaret, og kan fås på forespørsel.

2.5.4.3 Samarbeid med Gatejuristen

Jusshjelpa i Nord-Norge er bevisst på å ha et godt samarbeid med Gatejuristen. Vi arbeider begge mot samme mål, nemlig det å hjelpe ressurssvake klienter med et rettslig problem. Jusshjelpa og Gatejuristen har løpende kontakt, har avholdt samarbeidsmøte, og er også enige om å holde jevnlig møter for å orientere hverandre om virksomheten, samt utveksle nyttige erfaringer.

2.5.4.4 Diverse administrative grupper

Det er nedsatt tre faste administrative grupper bestående av tre medarbeidere i hver, og der hver faggruppe har representanter i begge grupper. En gruppe har ansvaret for å planlegge tiltakets oppsøkende virksomhet mens en gruppe har ansvaret for å planlegge opplæringen av nye medarbeidere, herunder særskilt det å hyre inn eksterne forelesere innenfor våre fagområder. Den siste gruppen har ansvar for rekruttering og ansettelse av nye medarbeidere.

2.5.4.5 Årsrapportene fra Jusshjelpa i Nord-Norge

Jusshjelpa har siden oppstarten utgitt årsrapporter som redegjør for virksomheten ved tiltaket. Rapportene gir detaljerte oversikter over antall henvendelser og fordeling på saksområder for det aktuelle året. Lest i sammenheng gir årsrapportene også uttrykk for utviklingen over tid innenfor de rettsområdene vi arbeider med, og er således også en indikasjon på utviklingen i det samlede rettshjelpsbehovet og -tilbudet i landsdelen. Årsrapportene oppbevares ved Jusshjelpa og kan tilsendes på forespørsel.

2.6 OPPLÆRING VED JUSSHJELPA I NORD-NORGE I 2010

2.6.1 Innledning

Saksbehandlerne ved Jusshjelpa er alle viderekomne jusstudenter, og holder derfor et høyt juridisk faglig nivå. Praktisk arbeid med juridiske og sosiale problemer krever imidlertid ofte kunnskaper utover det saksbehandlerne tilegner seg gjennom studiene alene. Videre arbeider Jusshjelpa til dels innenfor saksfelt som det i liten eller ingen grad undervises i ved Det juridiske fakultet, slik som lov om fri rettshjelp, fremmedrett, gjeldsrådgivning m.v. Aktivt rettshjelpsarbeid forutsetter dessuten gode saksbehandlingsrutiner, samt at saksbehandlerne evner å behandle klienter på en skikkelig måte og evner å sette seg inn i deres problemsituasjon. Jusshjelpa legger derfor stor vekt på at medarbeiderne i forbindelse med tiltredelse og gjennom ansettelsesforholdet skal gis grundig opplæring med hovedvekt på praktisk juridisk saksbehandling. Denne opplæringen innebærer at Jusshjelpa i realiteten også er en utdanningsinstitusjon som bidrar med et viktig og verdifullt supplement til de ordinære delene av studiet. Det juridiske fakultet i Tromsø har sett verdien av dette, og gjennom ansettelse ved Jusshjelpa har studentene også anledning til å avlegge eksamen i spesialfaget rettshjelp. I tillegg til å gi studentene en unik mulighet til å tilegne seg praktisk juridisk erfaring, vil ansettelse ved Jusshjelpa derfor nå også inngå som del av studieplanen ved fakultetet. Opplærings- og utdanningsaspektet ved Jusshjelpa vektlegges nå mer enn noen gang, og opprettelsen av spesialfaget rettshjelp markerer en milepæl i så henseende. Det redegjøres nærmere for spesialfaget i punkt 2.6.3 nedenfor.

2.6.2 Internopplæring ved tiltredelse og gjennom ansettelsesperioden

Internopplæringen ved Jusshjelpa utføres delvis av gamle medarbeidere, og delvis av eksterne lærekrefter.

2.6.2.1 Grunnopplæring

Grunnopplæringen ved tiltredelse er obligatorisk for samtlige medarbeidere, og er en nødvendig forutsetning for å kunne jobbe ved Jusshjelpa. Denne grunnopplæringen gis umiddelbart etter tiltredelse, og omhandler i hovedsak følgende temaer:

- Jusshjelpas sosiale profil og ideologiske bakgrunn
- Gjennomgang av Jusshjelpas organisasjon
- Grunnprinsipper for saksbehandling, herunder klientsamtalen, faktumanalyse, taushetsplikt, dobbeltrepresentasjon, osv.
- Generelle kontor- og dokumentrutiner
- Arbeidsmetoder i faggruppene
- Bruk av PC som arbeidsverktøy; herunder opplæring i klientprogrammet Advisor.
- Alternativ konfliktløsning
- Innføring i rettspolitisk tenkning

I tillegg til dette gis det en oversikt over de vanligste problemstillingene faggruppa møter innenfor sine saksområder hvor de eldre medarbeiderne deler sine erfaringer med de nye medarbeiderne. For øvrig skjer mye av kompetanseoverføringen mellom gamle og nye medarbeidere gjennom den konkrete saksbehandlingen i hver enkelt faggruppe.

2.6.2.2 Eksterne forelesere

Det innhentes også ekstern kompetanse til opplæring innenfor visse rettsområder. I 2010 hadde vi blant annet hatt ekstern opplæring i gjeldsrett, fengselsrett, utlendingsrett, husleierett, sosial- og trygderett, skifterett, fri rettshjelp, barnerett og arbeidsrett. Som eksterne forelesere brukes jurister som i det daglige arbeider som dommere, advokater, forvaltningsjurister eller vitenskapelige ansatte ved universitetet. Vi er privilegert i den forstand at de eksterne foreleserne stiller opp gratis.

2.6.3 Spesialfag rettshjelp i regi av fakultetet

Det juridiske fakultet i Tromsø vedtok høsten 2004 å godkjenne arbeidet ved Jusshjelpa som spesialfag rettshjelp. Ordningen gjør det mulig å arbeide på Jusshjelpa uten at dette går på bekostning av studieprogresjonen. Man kan velge mellom to varianter av spesialfaget på henholdsvis 15 og 30 studiepoeng. Sistnevnte variant er betinget av at man har fullført de tre første årene av jusstudiet, og jobber i full stilling ved Jusshjelpa de to første semestrene. Jusshjelpa har en målsetning på sikt om å rekruttere flest mulig studenter til 30 studiepoengsvarianten, noe som vil øke både kompetansen og saksbehandlingskapasiteten ved kontoret betraktelig. Disse studentene vil da arbeide i 100 % stillinger, men kun motta 40 % lønn, slik som de andre saksbehandlerne mottar i dag. Økningen i stillingssats kompenseres i stedet med dobbel uttelling i studiepoeng. Jusshjelpa vil med dette kunne utvide tilbudet uten å gå utover de kostnadsrammene som vi har i dag.

Spesialfagsgodkjenningen er generelt betinget av at man deltar på obligatorisk undervisning i regi av fakultetet. Undervisningen varierer noe etter hvilken variant av faget man tar, men omfatter i hovedsak temaene rettspolitikk, etikk, praktisk prosess og alternativ konfliktløsning. Disse seminarene går mer i dybden enn de obligatoriske modulene i grunnopplæringen og er knyttet til pensumslitteraturen for spesialfaget. Videre må man avlegge en hjemmeeksamen med tilhørende muntlig prøve, hvor karakterskalaen A – F blir brukt. Studenter kan imidlertid fortsatt velge å arbeide ved Jusshjelpa uten å samtidig måtte ta spesialfag rettshjelp. Man vil da bli ansatt på de tradisjonelle vilkårene, dog med det forbeholdet at man ved ansettelse vil ha prioritet bak de studentene som ønsker å ta spesialfag rettshjelp.

Jusshjelpa hadde en student i full stilling i 2010. I tillegg har det blitt arrangert eksamen i spesialfag rettshjelp 15 studiepoeng for 11 av de ansatte/tidligere ansatte.

2.6.4 Øvrige kurs og seminarer

2.6.4.1 Internseminar

Høsten 2010 holdt vi, for første gang på lenge, internseminar i forbindelse med oppstart av de nyansatte. Alle medarbeiderne dro samlet til Skibotn Feltstasjon, for to dager med faglig og sosialt program. Tiden ble brukt godt, semesteret ble planlagt, rettspolitikk og medieutspill ble diskutert, og medarbeiderne fikk løse oppgaver i team.

2.6.4.2 Fellesseminar

Fellesseminaret er et faglig arrangement, hvor samtlige av studentrettshjelpstiltakene i Norge deltar. Disse er Jusshjelpa i Nord-Norge, Jushjelpa i Midt-Norge, Jussformidlingen i Bergen samt JussBuss og Jurk i Oslo. Formålet med seminaret er undervisning i et eller flere utvalgte tema, erfaringsutveksling og å knytte kontakter mellom tiltakene. Seminaret er den viktigste arenaen for å utveksle ideer, erfaringer og synspunkter mellom tiltakene på saksbehandlernivå. Videre bidrar seminaret til en bevisstgjøring av det arbeidet vi daglig utfører. Seminaret har også en sosial side, med gallamiddag, festligheter og underholdning, og er på den måten også en påskjønnelse for de studentene som velger å bruke tid og ressurser på det viktige arbeidet med rettshjelp som nedlegges på studentrettshjelpstiltakene. Seminaret for 2010 ble avholdt på Geilo i begynnelsen av oktober, og hadde rettshjelp som gjennomgående tema. Jusshjelpa i Nord-Norge var arrangør for seminaret, og en utfyllende rapport kan man få ved å kontakte oss.

2.6.4.3 Evalueringer

Jusshjelpa gjennomfører på slutten av hvert semester evalueringsmøter der formålet er å løfte blikket fra det daglige arbeidet og vurdere de store linjene i vår virksomhet. Her analyseres og tas det stilling til alle ledd i virksomheten. Evalueringene organiseres normalt som seminarer, og deltagelse er obligatorisk for samtlige medarbeidere. Evalueringene utgjør etter vår oppfatning et viktig aspekt ved det å jobbe i en organisasjon som Jusshjelpa, ettersom hver enkelt medarbeider må ta standpunkt til hvordan virksomheten bør drives.

2.7 ØKONOMI OG DRIFT

2.7.1 Innledning

Virksomheten ved Jusshjelpa i Nord-Norge finansieres hovedsakelig gjennom tilføringer fra Justisdepartementet. Foruten statlige midler mottar Jusshjelpa i det vesentlige støtte fra Universitet i Tromsø ved Det Juridiske Fakultet, samt studentsamskipnadene, fylkeskommuner og kommunene i landsdelen.

Den dominerende utgiftsposten er lønn til Jusshjelpas ansatte. Medarbeiderne lønnes med kr 107,90 pr time. Daglig leder lønnes for full stilling i stillingskode 1007, og kontormedarbeideren lønnes for full stilling i stillingskode 1069.

Presset til å følge opp den store sakspågangen har medført at studentene arbeider en vesentlig andel ulønnet, noe som på grunn av stramme driftsbudsjetter også er helt avgjørende for Jusshjelpas drift. På sikt er Jusshjelpa i Nord-Norge avhengige av et noe høyere lønnsnivå med tanke på fremtidig rekruttering. Hvis våre saksbehandlere bare skulle leve av lønnen fra Jusshjelpa ville de komme under det eksistensminimum som både sosialkontorene, Statens lånekasse for utdanning og SIFO oppstiller. De er derfor avhengige av studielån ved siden av inntekten fra Jusshjelpa. På grunn av medarbeidernes offervilje brukes dyre studielån indirekte til å finansiere det offentlige rettshjelpstilbudet. Dette er etter vår oppfatning ingen holdbar situasjon på sikt.

2.7.2 Driftsrute

Jusshjelpa hadde i 2010 en driftsrute på 46 uker. På sikt har Jusshjelpa en målsetning om tilnærmet sammenhengende drift hele året, dvs. rundt 50 driftsuker pr år. Begrensningene i driftsruten skyldes først og fremst manglende finansiering til helårs drift. Helårs drift er en viktig målsetning fordi lengre perioder med driftsstans skaper praktiske problemer med hensyn til saksprogresjon for de av klientene våre som har saker løpende ved Jusshjelpa over lengre tid. Disse sakene følges i praksis opp ved at medarbeiderne arbeider gratis i de periodene kontoret ikke kan utbetale lønn. Jusshjelpa kan imidlertid ikke pålegge noen av medarbeiderne å gjøre dette. Forsvarlig saksbehandling er derfor i denne sammenhengen langt på vei prisgitt medarbeidernes gode vilje og idealisme. Dette er imidlertid en svært "flytende" faktor som gir dårlig forutsigbarhet for å kunne oppebære kontinuerlig drift.

2.7.3 Økonomi

Helt siden oppstarten i 1988 har finansieringen av driften vært en kontinuerlig utfordring for Jusshjelpa. Et stort problem er at det er varierende hvor mye vi mottar i bevilgninger fra våre ulike støttespillere fra år til år, noe gjør det vanskelig å forutberegne og planlegge driften. Samtidig er vi opptatte av å omsette støtten vi mottar til mest mulig rettshjelp pr krone. Virksomheten drives derfor helt marginalt, noe som også innebærer at vi er sårbare for kutt i de faste bevilgningene. Erfaring viser da også at reduksjoner i den økonomiske støtten til Jusshjelpa fra det ene året til det andre setter oss i en vanskelig økonomisk situasjon. Ved Jusshjelpa arbeides det derfor kontinuerlig med søknader om driftsmidler, noe som har vist seg tvingende nødvendig for å sikre en viss kontinuitet i driften. I det følgende vil det bli redegjort nærmere for regnskap, driftsresultat, inntekter og utgifter for 2010.

2.7.3.1 Regnskap for 2010

Regnskap for Jusshjelpa i Nord-Norge 2010

	Regnskap 2010	Revidert budsjett 2010	Budsjett 2010
--	------------------	---------------------------	------------------

INNEKTER:

Justisdepartementet	2 166 526,00	2166525,00	2 026080,00
Juridisk fakultet	250 000,00	250 000,00	260 000,00
Studentsamskipnader	156 000,00	150 000,00	150 000,00
Fylkeskommuner	60 000,00	75 000,00	75 000,00
Kommuner	193 000,00	180 000,00	150 000,00
Andre	10 000	-	-
Eksterne prosjektmidler	238 225,13	-	-
Sum	3 073 751,13	2 821 525,00	2 691 080,00

FORBRUK LØNN:

Lønn	2 365 015,52	2 303 163,00	2 244 806,00
------	--------------	--------------	--------------

FORBRUK DRIFT:

Kontorutstyr	21 022,34	20 000,00	20 000,00
Kontorrekvisita	27 205,14	25 000,00	15 000,00
Forsikring	8648,00	8 200,00	8 200,00
Markedsføring	40 015,00	30 000,00	30 000,00
Aviser, tidsskrifter og litteratur	9115,00	12 000,00	12 000,00
Kurs og undervisning	46 770,30	45 000,00	25 000,00
Administrative reiser	19 823,25	20 000,00	20 000,00
Fellesseminar	-	40 000,00	40 000,00
Evalueringer	4 900,54	15 000,00	10 000,00
Andre driftskostnader	11 137,16	15 000,00	15 000,00
Oppsøkende virksomhet – annonsering	29 636,00	25 000,00	20 000,00
Oppsøkende virksomhet – reiser	83 614,71	95 000,00	100 000,00
Velferdsmidler	39 049,50	40 000,00	30 000,00
Prosjektmidler	-689,59	-	-
IT-fondet	80 900,00	80 000,00	80 000,00
Avsetning til uforutsette ugifter	-	25 000,00	-
Fellesseminar 2010	272 896,85		
Sum	694 044,20	515 200,00	455 200,00

BALANSE:

Inntekter	3 073 751,13	2 821 525,00	2 691 080,00
Forbruk lønn	2 365 015,52	2 303 163,00	2 244 806,00
Forbruk drift	694 044,20	515 200,00	455 200,00
Resultat	14 691,41	3 162,00	-8 926,00

TOTALRESULTAT

Overført foregående år	124 714,02	124 714,02	124 714,02
Sum	139 405,43	127 876,02	115 788,02

Beholdning klientkonto pr 31.12.10	21491,00
------------------------------------	----------

2.7.3.2 Kommentar til driftsresultatet for 2010

Jusshjelpa tok med seg et driftsoverskudd fra 2008 og 2009 på kr 124 717,02 inn i 2010.

Regnskapet for 2010 viser isolert sett et overskudd på kr 14 691,41. Overskuddet kan forklares med noe høyere inntekter enn budsjettert, samtidig som flere større utgiftsposter ikke ble fakturert før i 2011.

Lønnskostnadene har økt betraktelig de siste to årene, primært på grunn av ansettelsen av en kontormedarbeider i fulltidsstilling og ansettelsen av en erfaren jurist som daglig leder. Bakgrunnen for at de faktiske lønnsutgiftene differerte fra de budsjetterte utgiftene i revidert budsjett med ca kr 40.000,- kan hovedsakelig forklares ved at kontormedarbeider har vært sykemeldt nesten hele året, og vi har vært nødt til å leie inn vikarer også i arbeidsgiverperioden. Det ble utbetalt sluttoppgjør med feriepenger i 2010 som det ikke var budsjettert med. I tillegg gikk daglig leder opp to lønnstrinn på slutten av året.

Reiser og annonsering i forbindelse med oppsøkende virksomhet har tradisjonelt vært et område hvor vi har opplevd til dels store budsjettsprekker, noe som har gjort betydelige innhugg i et ellers beskjedent driftsbudsjett. I år har det vært gjennomført saksinntak på normalt nivå, men vi har holdt oss innenfor det totale budsjettet.

Posten avsatt til fellesseminar står tilsynelatende ubrukte. Vi arrangerte årets Fellesseminar, og valgte da å ha alle inntekter og utgifter tilknyttet seminaret i en egen budsjettpost. Dette inkluderte også vår egenandel på kr 35 000,00. Fellesseminaret gikk med noen hundre kroner i overskudd iberegnet vår egenandel, og vi må si oss fornøyd med arrangementet også økonomisk sett.

Posten prosjektmidler står med et lite overskudd for 2010. Jusshjelpa i Nord-Norge har fått innvilget støtte på kr 105 000,00 fra Barentssekretariatet for prosjektet Pilot Project on Legal Aid Clinics in the New Arctic". I 2010 hadde vi utgifter i underkant av 28 000,- tilknyttet prosjektet, i tillegg til lønnsmidler. Vi fikk utbetalt kr 28 000,- av den innvilgede støtten av Barentssekretariatet.

2.7.3.3 Inntekter

Jusshjelpa mottok kr 2 166 526,- i bevilgninger fra Justis- og politidepartementet for driftsåret 2010. Dette bidrar til å dekke lønnskostnadene til saksbehandlere, daglig leder og kontormedarbeideren. Bevilgningene fra Justis- og politidepartementet utgjør det suverent største enkelttilskuddet til driften av Jusshjelpa, og er av helt avgjørende betydning for tiltakets eksistens.

Universitetet i Tromsø ved Det juridiske fakultet er etter departementet den andre største enkeltbidragsyteren vår. Jusshjelpa mottok i 2010 kr 250 000 i ren driftsstøtte fra fakultetet. Dette medfører en reduksjon fra 2009 på kr 10 000,-. Fakultetet bidrar med en faglig ansvarlig for tiltaket, og har ansvaret for IT-driften. Videre bidrar universitetet som sådan med kontorfasiliteter som lokaler, postgang, telefoni, diverse kontorutstyr og kontorrekvisita. Støtten fra Universitetet i Tromsø og Det juridiske fakultet er således av stor betydning for Jusshjelpas drift.

Jusshjelpa sender hvert år ut søknader om driftsstøtte til kommuner og fylkeskommuner i de tre nordligste fylkene. Jusshjelpa mottok i 2010 til sammen kr 253 000 i kommunal og fylkeskommunal støtte, noe som er en økning på over kr 20 000 fra året før. Vi har hatt en merkbar nedgang i støtte fra fylkene. Støtte fra kommuner og fylkeskommuner omsettes mer eller mindre direkte i oppsøkende virksomhet rundt omkring i landsdelen. Den klart største kommunale bidragsyteren var Tromsø kommune med kr 100.000, noe som også er naturlig da vi har kontoret vårt i Tromsø, og derfor er godt kjente og har en sterk tilstedeværelse i kommunen.

I år har vi forsøkt å kontrollere kostnadene knyttet til oppsøkende virksomhet ved å la disse gjenspeile nivået på lokal driftsstøtte. En konsekvens av dette er at Jusshjelpa i 2010 i større grad enn tidligere lot de lokale driftstilskuddene være styrende for hvilke steder det ble gjennomført eksterne saksinntak. Dette blir vi å fortsette med i 2011, da både økonomiske og ressursmessig hensyn for øvrig tilsier strenge prioriteringer av vår reisevirksomhet.

Bevilgningen fra Studentsamskipnaden i Tromsø utgjorde i 2010 kr 150 000. Støtten muliggjør at vi kan markedsføre oss sterkere overfor studentene på universitetet, også utenom de ordinære saksinntakskanalene. Dette er etter vår mening viktig ettersom studenter alltid har vært, og fortsatt kommer til å være, en av våre viktigste målgrupper. Vi har mottatt lite støtte fra de andre studentsamskipnadene i år, noe som gjør at tilbudet til studenter utenfor Tromsø blir begrenset. Høyskolen i Narvik er et hederlig unntak, og blir derfor også besøkt to ganger i 2010.

2.7.3.4 Utgifter

Under forbruk drift inngår alminnelige utgifter til driften, for eksempel kjøp av kontorrekvisita, kontorutstyr og litteratur, samt utgifter til markedsføring, forsikring og administrative reiser. Driftsbudsjettet omfatter også kostnader knyttet til oppsøkende virksomhet, undervisning og prosjektmidler.

Jusshjelpa hadde i 2010 et driftsforbruk på kr 694 044,20. Det forholdsvis lave forbruket må henføres til en meget nøktern drift for å kunne omsette mest mulig av støtten til rettshjelp. Vi har i år brukt en noe større andel av driftsbudsjettet til undervisningstiltak, der vi har prioritert internseminar ved semesterets begynnelse. Vi har også bruk mer midler på posten markedsføring, der vår brosjyreproduksjon føres. Vår gjeldspakke var kostbar å produsere og trykke opp, men er en investering som kan hjelpe mange av våre mest ressursvake klienter.

Under forbruk lønn inngår lønnsutgifter, arbeidsgiveravgift og feriepenger for medarbeiderne, kontormedarbeideren og daglig leder. Utgiftene til lønn ble i 2010 høyere enn først antatt, noe som har direkte sammenheng med høstens lønnsoppgjør, lønnsøkning på sommergruppa samt problemer knyttet til kontormedarbeiderstillingen. Det vises også til kommentarene i punkt 2.7.3.2

2.7.4 Arbeidstimer ved Jusshjelpa i Nord-Norge 2010

2.7.4.1 Oversikt over lønnet og ulønnet arbeid ved Jusshjelpa 2010

Måned	Antall timer totalt	Timer lønnet	Gratis timer	Gratis %
Januar	1701,6	960	741,6	43,6 %
Februar	1718,3	1035	683,3	39,8 %
Mars	1694,8	1044	650,8	38,4 %
April	1373	855	518	37,7 %
Mai	635,3	839,5	-204,2	-
Juni	831,2	862,5	-31,3	-
Juli	665,3	637,5	27,78	4,4 %
August	1435	712,5	722,5	50,3 %
September	2421	1110	1311	54,1 %
Oktober	2348,8	1110	1238,8	52,7 %
November	2077,1	1050	1027,1	49,4 %
Desember	889	832,5	56,5	6,4 %
Sum	17790,4	11048,5	6741,58	37,89 %

2.7.4.2 Kommentarer til timeantallet for 2010

Tabellen viser kun timetall for medarbeidere i saksbehandler- og nedtrapperstillinger. Med unntak av at administrasjonen (daglig leder og kontomedarbeider) ikke får utbetalt overtidstillegg, nedlegges det ikke noen idealistisk innsats av administrasjonen.

De måneder der antall betalte timer oversteg faktiske arbeidstimer, er det ikke regnet ut noen prosentandel da det følgelig ikke var nedlagt noen idealistisk innsats. Imidlertid er den totale prosentandel idealistisk innsats selvfølgelig reell da samtlige måneders betalte timer og faktiske arbeidstimer danner grunnlaget for utregningen.

Tallene viser at ca. 37,9 % av det totale antallet arbeidstimer som medarbeiderne nedla ved Jusshjelpa i 2010 var gratisarbeid. Det er den nest høyeste andel av idealistisk innsats siden registreringen av idealistisk innsats startet. Det ulønnede arbeidet som medarbeiderne utfører er av avgjørende betydning for Jusshjelpas drift med hensyn til å opprettholde forsvarlige driftsperioder. Uten dette idealistiske innslaget hadde kontoret vært nødt til å stenge driften i lengre perioder, noe som klart ville gått utover kontinuiteten i arbeidet med aktive saker.

Andelen gratisarbeid er betydelig høyere ved normal drift enn ved sommerdrift. Dette fordi det ved sommerdrift kun er et fåtall av medarbeiderne som arbeider ved kontoret, og da i 100 % stilling med full lønn. At den idealistiske andelen slår ut i minus i enkelte perioder henger sammen med fleksitidsordningen som gir medarbeiderne mulighet til å avspasere opparbeidet plusstid. De fleste velger å avspasere i forbindelse med eksamensavvikling på våren eller i kombinasjon med vanlig ferieavvikling sommer og jul.

Jusshjelpa har en målsetning om å ligge på 28 % idealistisk innsats pr år. På grunn av ekstrem sakspågang etter sommeren, endte vi opp med en høy idealistisk innsats samlet for 2010. Det er satt inn tiltak for å begrense sakstilfanget for 2011.

2.7.4.3 Historisk oversikt over andelen gratis arbeid siden 1997

Jusshjelpa har siden 1997 utarbeidet oversikt over hvor mange timer arbeid som utføres av medarbeidere i saksbehandler- og nedtrapperstillinger ved tiltaket:

År	Gratis andel	Timer totalt	Timer betalt	Timer gratis
1997	35,7 %	11 562	7 433	4 129
1998	36,0 %	11 067	7 080	3 987
1999	28,7 %	10 290	7 335	2 955
2000	31,0 %	10 658	7 358	3 300
2001	40,6 %	16 968	10 086	6 882
2002	34,8 %	19 035	12 414	6 621
2003	37,7 %	16 868	10 507	6 361
2004	25,6 %	11 920	8 868	3 052
2005	22,5 %	13 599	10 537	3 062
2006	15,3 %	11 698	9 911	1 787
2007	20,6 %	13 311	10 572	2 739
2008	30,3 %	14 075	9 816	4 259
2009	31,3 %	14 631	10 053	4 578
2010	37,9 %	17790	11049	6742
Gjennomsnitt	30,6 %	13 819	9501	4318

Arbeidstimer som er nedlagt av daglig leder og kontormedarbeider er holdt utenfor, da administrasjonen ikke er basert på idealistisk innsats.

Utviklingen i antall arbeidstimer de siste årene korresponderer stort sett med saksantall og driftsperioder for de enkelte årene. Etter omleggingen av studiemodellen ved Det juridiske fakultet i Tromsø (fra cand. jur. til master), opplevde Jusshjelpa en nedgang i idealistisk innsats. Studentene opplever nå et større progresjonspress med hensyn til studiene enn tidligere, og det er ikke lengre like kurant å utsette eksamener for å prioritere engasjement ved Jusshjelpa. Denne utviklingen har imidlertid snudd de siste årene.

Det er viktig å holde timeantallet på et visst nivå for å unngå uheldige langtidseffekter; primært knyttet til saksantallet, og Jusshjelpa hadde et sterkt fokus på dette gjennom 2007 og 2008. Det ga resultater, og den idealistiske andelen nær doblet seg i prosentpoeng sett i forhold til 2006. Vi ser nå at den idealistiske innsatsen er blitt for høy, noe som kan gi negative utslag på rekrutteringen i tiden fremover.

I 2009 hadde vi en saksbehandler i 100 % stilling. Vi ønsker å rekruttere flere studenter inn i fulltidsstillinger da dette naturlig vil bidra positivt til både saksbehandlingen og føre til at det prosjektbaserte arbeidet tar seg opp i omfang.

3. MEDARBEIDERE VED JUSSHJELPA 2009

Faglig ansvarlig:

Førsteamanuensis Irene Vanja Dahl
Universitetslektor Martin Bråteng vår 2010
Førsteamanuensis Svein Kristian Arntzen høst 2010

Daglig leder:

Vivian Mikalsen

Kontormedarbeider:

Berit Meyer

Medarbeidere:

Ane Marie Rydland Weber	våren 2010
Marita Pedersen	våren 2010
Benedicte Olsen	våren 2010
Lise Marthine Jensen	våren 2010
Aila Biret Henriksen Selfors	våren og høsten 2010
Tora Langseth Hamnes	våren og høsten 2010
Martin Grønnslett	våren og høsten 2010
Lisa Lorentzen	våren og høsten 2010
Britt Haugnes Vikan	våren og høsten 2010
Tone Cecilie Høgestøl	våren og høsten 2010
Ane Karine Lillevoll	våren og høsten 2010
Sissel Walla Strandås	våren og høsten 2010
Ole Martin Loe	våren og høsten 2010
Anders Johansen	våren og høsten 2010
Marthe Solbakken Nordheim	våren og høsten 2010
Martin Richardsen	våren og høsten 2010
Line Charlott Hansen	våren og høsten 2010
Johan Angell	våren og høsten 2010
Camilla Håkonsen	våren og høsten 2010
Øyvind Arntzen	høsten 2010
Veronica Sjaaeng	høsten 2010
Lorena Ervland	høsten 2010
Martin Hallheim Letnes	høsten 2010
Benedikte Johansen	høsten 2010
Lisa Maria Andersen	høsten 2010
Simon Kiil	høsten 2010
Eirin Wilhelmsen	høsten 2010